

Incipit prefatio beati Hieronimi
presbiteri in euangelium secundum Lucam.

Lucas spiritus: natione
anthiochenus. arte me-
dicus. discipulus apo-
stolorum. postea paulus
secutus usque ad confessionem eius ser-
uiens domino sine crimine. nam neque
uxorem unquam habuit. neque filios:
septuaginta et quatuor annorum
obijt in bethania plenus spiritu
santo. Cui cum iam scripta essent
euangelia: per mattheum quidem in iu-
dea. per marcum autem in italia: sancto
instigante spiritu in achaie partibus
hoc scripsit euangelium: significans
etiam ipse in principio ante suum alia
esse descripta. Cui extra ea que or-
do euangelice dispositionis expo-
scit: ea maxime necessitas laboris
fuit ut primum grecis fidelibus omni-
um prophetarum venturi in carnem dei
christi manifestata humanitate ne iu-
daicis fabulis attentis in solo legis
desiderio tenerentur. vel ne hereticis
fabulis et stultis sollicitationibus
seducti exciderent a veritate elabo-
raret. dehinc ut in principio euan-
gelij in obis natiuitate presumpta
cui euangelium scriberet et in quo
electus scriberet indicaret: testas
in se completa esse que essent ab
alijs inchoata. Cui ideo post bap-
tismum filij dei a perfectione genera-
tionis in christo implete: repetende a
principio natiuitatis humane pote-
stas promissa est ut requiruntibus
demonstraret in quo apprehendens
erat per nathan filium dauid introi-
tu recurrentis in deum generatio-
nis admissio: indispabilis dei per

dicans in hominibus christum suum
perfecti opus hominis redire in se
per filium faceret qui per dauid pa-
trem venientibus iter prebebat
in christo. Cui luce non immerito etiam
scribendorum actuum apostolorum
potestas in ministerio datur. ut
deo in deum pleno et filio perditio-
nis extingendo: oratione ab apostolus
facta. sorte domini electionis nu-
merus compleretur. sicque paulus
consumationem apostolicis acti-
bus daret quem diu contra stimu-
lum recalcitrantem dominus ele-
gisset. Quod et legentibus ac requi-
rentibus deum et si per singula ex-
pediri a nobis utile fuerat. sciens
tamen quod operantem agricolam
oporteat de suis fructibus edere. vi-
tauimus publicam curiositatem
ne non tam volentibus deum de-
monstrare videremur quam fastidie-
tibus prodidisse.

ExPLICIT prefatio. **I**ncipit euan-
gelium secundum Lucam. **P**rohemium
ipsius beati luce in euangelium suum.

Quoniam quidem mul-
ti conati sunt ordinare
narrationes que in no-
bis complete sunt rerum
sicut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi viderunt et ministri fue-
runt sermonis: visum est et mihi
assumpto omnia a principio dilige-
ter ex ordine tibi scribere optime
theophile ut cognoscas eorum ver-
borum de quibus eruditus es veritatem.

ExPLICIT prohemium ipsius in euan-
gelium suum.

Aut in diebus herodis
regis iudee sacerdos
quidam nomine zachari-
as de vice abia et ux-
or illi de filiabus aarō
et nomen eius elizabeth. Erant autē
iusti ambo aī deū incedētes in oī-
bus mādatīs et iustificacōnibus
dñi sine querela. Et nō erat illis
filius eo qd esset elizabeth sterilis
et ambo pcessissent in diebus suis.
Factū est autē cū sacerdotio fūge-
retur zacharias in ordine vicis
sue aī deū scdm consuetudinē sacer-
dotij sorte exiit ut incensum poneret
ingressus ī templū domini. Et omnis
multitudo ppli erat orās foris hōā
incensū. Apparuit autē illi āgelus
dñi stans a dextris altaris incensū
Et zacharias turbatus ē vidēs et
timor irruit sup eū. Ait autē ad il-
lū angelus. Ne timeas zacharia
qm̄ exaudita ē deprecatio tua. Et
uxor tua elizabet pariet tibi filiū
et vōbis nomē eius iohānē et erit
gaudiū tibi et exultatio et multi-
m̄ eius natiuitate gaudebūt. Erit
em̄ magnus corā dño et vinum
et ficeram nō bibet. Et spūs scto re-
plebit adhuc ex vtero mātis sue
et multos filios israel cōuertet
ad dñm deū ipsorum. Et ipse pre-
cedet aī illū ī spiritu et virtute he-
lie ut cōuertat corda patrū in fi-
lios et incredibiles ad prudētiā
iustoz pare dño plebem pfectā.
Et dixit zacharias ad āgelū. Vñ
hoc scīā. Ego em̄ sū senex et uxori
mea pcessit ī diebus suis. Et rēdēs
āgel⁹ dixit ei. Ego sū gabriel qui
asto āte deū et missus sū loqui ad
te et hēc tibi euāgelisā. Et ecce eis

faciens et nō poteris loq̄ vsq̄m dī
em quo hēc fiat pro qd nō credi-
disti verbis meis q̄ implebūt in
tpe suo. Et erat plebs expectans
zachariā et mirabātur qd tardaret
ipse ī templo. Egressus autē nō po-
terat loqui ad illos. Et cognoue-
rūt qd visio ēz vidisset ī templo. Et
ipse erat innuens illis et pmanē
mutus. Et factū est ut impleti sūt
dies officij ei⁹ abijt ī domū suā.
Post hos autē dies cōcepit eliza-
beth vxor ei⁹ et occultabat se mē-
sibus qñq; dicens. Quia sic fecit
mihī dñs ī diebus quib⁹ respexit
auferre obprobriū meū īfētoies.
In mēse atē sexto missus ē āgel⁹
gabriel a deo ī ciuitatē galilee cui
nomē nazareth. ad v̄ginē despō-
sataz viro cui nomē erat ioseph
de domo dauid et nomen v̄ginis
maria. Et ingressus āgel⁹ ad eaz
dixit. Ave gratia plena dñs tecū
bñdicta tu ī mulierib⁹. Que cūz
audisset turbata ē ī sermōe ei⁹
et cogitabat q̄lis esset ista saluta-
tio. Et ait āgel⁹ ei. Ne timeas ma-
ria inuenisti em̄ gratiā apud deū.
Ecce cōcipies ī vtero et paries fi-
lium et vocabis nomē ei⁹ ihesū. Dic
erit magnus et filius altissimi vo-
cabitur. Et dabit illi dñs deus se-
dem dauid patris ei⁹ et regnabit
ī domo iacob ī eternū et regnū
eius nō erit finis. Dixit atē maria
ad āgelū. Quō fiet istud quomā
viz nō cognosco. Et rēdēs āge-
lus dixit ei. Spūs sanct⁹ supueni-
et ī te et virtus altissimi obūbra-
bit tibi. Ideo qd et qd nascet ex te
sāctū vōbitur filius dei. Et ecce eli-
zabeth cognata tua et ipsa cōcepit

Explicit periculus. Incipit euāgelium secundum lucam. Quod tertium ipse vbi huc in euāgelium suū.

Quoniam quodam modum et conuicti sunt et dñm ad uocem dñi qui in nobis compleret hunc sensum. Et dñm dñm nos qui ab imitatio ipse videtur et imitatio sue tenet sermonis vñm et a vñbi aliter omnia a p̄cepto dñi et ex ordine dei scīa et opte etrophie ut cognoscat et re- lūz de q̄lo et euāgelisā et vñbi.

Explicit periculus ipse et euāgelium suū.

filium in senectute sua. Et hic mensis
est sextus illi que vocatur sterilis. quod
non erit impossibile apud deum omne
verbum. Dixit autem maria. Ecce ancilla
domini fiat mihi secundum verbum tuum. Et
discessit ab illa angelus. Exurgens
autem maria in diebus illis abiit in
montana cum festinatione in ciuita-
tem iuda et intrauit in domum za-
charie et salutauit elizabeth. Et factum
est ut audiuit salutacionem ma-
rie elizabeth: exultauit infans in
utero eius. Et repleta est spiritu sancto
elizabeth et exclamauit voce magna
et dixit. Benedicta tu in mulieres
et benedictus fructus ventris tui. Et
vnde hoc michi ut veniat mater domini
mei ad me. Ecce enim ut facta est vox
salutacionis tue in auribus meis
exultauit in gaudio infans in utero
meo. Et beata que credidit. quoniam
iam perficiuntur ea que dicta sunt ei
a domino. Et ait maria. Magnificat
anima mea dominum. Et exultauit spiritus
meus in deo salutari meo. quod respexit
humilitatem ancille sue. Ecce enim ex
hoc beataz me dicent omnes genera-
tiones. quod fecit michi magna que po-
tens est et sanctum nomen eius. Et mi-
sericordia eius in progenie et progeni-
es: timentibus eum. Fecit potentiam in
brachio suo. Dispexit superbos men-
te cordis sui. Deposuit potentes de
sede et exaltauit humiles. Esurientes
impleuit bonis et diuites dimi-
sit inanes. Suscepit israel puerum suum
memorari misericordie sue. sicut locutus
est ad patres nostros: abraham et
semini eius in secula. Mansit autem
maria cum illa quasi mensibus
tribus et reuersa est in domum suam. Eli-
zabeth autem impletum est tempus pari-

endi et peperit filium. Et audierunt vi-
cini et cognati eius quod magnifica-
uit dominus misericordiam suam cum illa et
congratulabantur ei. Et factum est in
die octauo venerunt circumcidere
puerum et vocabant eum nomine patris
sui zachariam. Et respondens mater eius
dixit. Nequaquam sed vocabitur iohannes.
Et dixerunt ad illam. Quia nemo est
in cognatione tua qui vocetur hoc nomen.
Innucebant autem patri eius quod vel-
let vocari eum. Et postulans pugil-
larum scripsit dicens: iohannes est no-
men eius. Et mirati sunt vniuersi. Ap-
tum est autem illico os eius et lingua
eius et loquebatur benedicens deum. Et
factus est timor super omnes vicinos
eorum et super omnia montana iudee di-
uulgabantur omnia verba hec et posue-
runt omnes qui audierant in corde suo
dicentes. Quis putas puer iste erit.
Et enim manus domini erat cum illo. Et za-
charias pater eius impletus est spi-
ritu sancto et prophetauit dicens. Bene-
dictus dominus deus israel. quod visita-
uit et fecit redemptionem plebi sue.
Et erexit cornu salutis nobis in do-
mo dauid pueri sui. sicut locutus
est per os sanctorum qui a seculo sunt
prophetarum eius. salutem ex inimicis
nostris et de manu omnium qui oderunt
nos. ad faciendam misericordiam cum
patribus nostris et memorari testa-
menti sui sancti. iusiurandum quod iura-
uit ad abraham patrem nostrum: daturum
se nobis. ut sine timore de manu immi-
corum nostrorum liberati seruiamur illi. in
sanctitate et iustitia coram ipso om-
nibus diebus nostris. Et tu puer
propheta altissimi vocaberis. Preiudicis
enim ante faciem domini parare vias eius.
ad dandam scientiam salutis plebi

eius in remissione peccatorum eorum
per viscera misericordie dei nostri in quibus
visitauit nos omnes ex alto il-
luminare hijs qui in tenebris et in
umbra mortis sedent ad dirigendos
pedes nostros in viam pacis. Puer autem
 crescebat et confortabatur spiritu et erat
in desertis usque in die ostensionis
sue ad israel.

Ca. ii.

Erat autem in diebus illis exiit
edictum a cesare augusto ut
describeretur vniuersus orbis. Nec
descriptio prima facta est a philo sy-
rie cyrino. Et ibant omnes ut proficeretur
singuli in suam ciuitatem. Ascen-
dit autem ioseph a galilea de ciuita-
te nazareth in iudeam ciuitatem da-
uid quam vocant bethleem eo quod esset
de domo et familia dauid ut profice-
retur cum maria desponsata sibi ux-
ore pregnante. Factum est autem cum essent
ibi impleti sunt dies ut pareret. Et
 peperit filium suum primogenitum et
pannis eum inuoluit et reclinauit eum in
presepio quia non erat ei locus in di-
uersorio. Et pastores erant in regi-
one eadem vigilantes et custodien-
tes vigilias noctis super gregem suum.
Et ecce angelus domini stetit iuxta illos
et claritas dei circumfulsit illos et ti-
muerunt timore magno. Et dixit il-
lis angelus. Nolite timere. Ecce enim
 euangelizo vobis gaudium magnum
quod erit omni populo quia natus est nobis
hodie saluator qui est christus dominus in ci-
uitate dauid. Et hoc vobis signum.
Inuenietis infantem pannis inuolu-
tum et positum in presepio. Et subito
facta est cum angelo multitudo mili-
cie celestis laudantium deum et dicenci-
um. Gloria in altissimis deo et in ter-
ra pax hominibus bonae voluntatis. Et

factum est ut discesserunt ab eis an-
geli in celum pastores loquebantur
ad invicem. Transiit autem usque bethle-
em et videamus hoc verbum quod factum
est quod fecit dominus et ostendit nobis. Et re-
uerterunt festinantes et inueniunt mariam
et ioseph et infantem positum in prese-
pio. Videntes autem cognouerunt de ver-
bo quod dictum erat illis de puero hoc
et omnes qui audierant mirati sunt et
de hijs qui dicta erant a pastoribus
ad ipsos. Maria autem conseruabat
omnia verba hec conseruens in corde suo.
Et reuerfi sunt pastores glorifica-
tes et laudantes deum in omnibus que
audierant et viderant sicut dictum est ad
illos. Et postquam consummati sunt dies
octiduo ut circumcideretur puer vocatur
est nomen eius ihsus. Quod vocatum est
ab angelo priusquam in utero conciperetur.
Et postquam impleti sunt dies purga-
tionis eius secundum legem moysi tulerunt
illum in iherusalem ut scirent
eum domino sicut scriptum est in lege do-
mini. Quia omne masculinum adape-
riens vuluam sanctum domino vocabitur.
Et ut daretur hostiam secundum quod dictum
est in lege domini per turturam aut du-
os pullos columbarum. Et ecce homo
erat in iherusalem cui nomen symeon.
Et homo iste iustus et timoratus
expectans consolacionem israel et spi-
ritu sancto erat in eo. Et responsurus
acceperat a spiritu sancto. Non visurus
se mortem nisi prius videret christum domini.
Et venit in spiritu in templum. Et cum in-
ducerent puerum ihsu parentes eius
ut facerent secundum consuetudinem legis
pro eo quod ipse accepit eum in vlnas su-
as et benedixit deum et dixit. Nunc di-
mittis seruum tuum domine secundum verbum
tuum in pace quia viderunt oculi mei

salutare tuū qđ parasti añ fatiez
oīm p̄ploꝝ. lumen ad reuelacōne
gentiū ⁊ gloriā plebis tue isrl̄. Et
erat pat̄ ei⁹ ⁊ mat̄ mirantes sup
hīs que dicebant de illo. Et bene
dixit illis symeon et dixit ad ma
riā matrē ei⁹. Ecce positus est hic
in ruīnā ⁊ in resurrectionē multo
cū in isrl̄ ⁊ in signū cui contradicē.
Et tuaz ip̄ius aīam p̄trāibit gla
dius ut reuelent ex multis cordi
bus cogitacōnes. Et erat anna p
phetissa filia fanuel de tribu aser
hec p̄cesserat in diebꝫ multis ⁊ vi
xerat cū viro suo ānis septē a vir
ginitate sua. Et hec viduauitqꝫ ad
ānos octogintaqꝫtuor que nō di
scedebat de templo: ieiunīs et ob
secracōibꝫ seruīēs nocte ac die.
Et hec ipsa hora supueniēs cōfite
bat̄ dño ⁊ loquebat̄ de ip̄o oībꝫ
qui expectabāt redempcōēz isrl̄m.
Et ut p̄fecerūt oīa scđm legē domi
reuerſi sūt in galileā in ciuitatem
suā nazareth. Puer aut̄ crescebat
⁊ confortabāt plen⁹ sapiētia ⁊ grā
dei erat in illo. Et ibant p̄ntes ei⁹
p̄ omēs ānos in isrl̄m in die sol
lemni pasche. Et cū factus eēt an
noꝝ duodecī: ascendētibꝫ illis in
iherosolimā s̄m cōsuetudinē diei
festi: cōsumatisqꝫ diebꝫ cū redirēt
remansit puer is̄s in isrl̄m ⁊ nō
cognouerūt p̄ntes eius. Existimā
tes autēz illū eē in comitatu: vene
rūt iter diei ⁊ req̄rebant eū inter
cognatos ⁊ notos. Et nō inueniē
tes regressi sūt in isrl̄m: requiren
tes eū. Et factū est post triduū: in
uenerūt eū in tēplo sedentē in me
dio doctoꝝ: audientē illos ⁊ iter
rogantē eos. Stupebāt aut̄ oēs q̄

eū audiebāt sup̄ prudētia ⁊ m̄sis
ei⁹. Et vidētes ammirati sūt. Et dixit
mat̄ eius ad illū. Fili quid fecisti
nobis sic. Ecce pat̄ tuus ⁊ ego do
lentes querebam⁹ te. Et ait ad il
los. Quid est q̄ me q̄rebatis. Ne
sciebatis q̄a in hīs q̄ pat̄ris mei
sūt oportet me eē. Et ipsi nō intel
lexerūt verbū qđ locutus est ad
eos. Et descendit cū eis ⁊ venit na
zareth ⁊ eāt s̄bditus illis. Et mat̄
eius cōseruabat oīa verba hec in
corde suo. Et ih̄s p̄fitebat sapi
entia ⁊ etate ⁊ grā apud deum et
homines.

Capitulu. iij.

Anno aut̄ q̄ndo decimo impe
rii tyberij cesaris p̄curante
pontio pylato iudeā. tetrarcha
āt galilee herode. philipo āt fr̄
ei⁹ tetrarcha ituree et tico iūdis
regiōis ⁊ lysaia abilie tetrarcha.
s̄b p̄ncipibꝫ sacerdotū āna ⁊ cay
pha. factū ē verbū dñi sup̄ ioheꝫ
zacharie filij i deserto. Et vēit in
oīm regiōē iordais p̄dicās ba
ptismū penitētie i remissioēz pecca
toꝝ sicut scriptū ē i libro s̄monū
ysaie p̄phe. Vox clamātis i deser
to pate viā dñi. rectas facite semi
tas ei⁹. Oīs vall̄ implebit̄ ⁊ omnis
mōs ⁊ collis humiliabit̄. Et erūt
praua i directa ⁊ aspa i vias pla
nas ⁊ videbit oīs caro salutē dī
Dicebat ergo ad turbas que exi
ebant ut baptisarentur ab ipso.
Gemmina viperaz quis ostēdit
vobis fugere a ventura ira. Faci
te ergo fructus dignos peniten
tie ⁊ ne ceptis dicere patrem ha
bemus abraham. Dico enim vo
bis. quia potens est deus de lapi
dibus istis suscitare filios abēbe

Jaz em securis ad radicē arboris
posita ē. Omnis ergo arbor nō fa-
ciens fructū bonū excidetur et in
ignē mittetur. Et interrogabāt eū
turte dicētes. Quid g̃ faciem? &
Rēdens aut dicebat illis. Qui ha-
bet duas tunicas det nō habētī &
q̃ habet escas similis faciat. Ve-
nērūt aut & publicani ut baptisa-
rentur & dixerūt ad illū. Magister
quid faciem? & At ille dixit ad il-
los. Nihil aliū q̃ qd constitutū ē
vobis faciatis. Interrogabāt at
eū & milites dicētes. Quid faciem?
& nos. Et ait illis. Reminē civi-
atis neq; calūniā faciatis et ceterū
estote stipēdijs vestris. Existimā-
te aut populo & cogitantibz omi-
bus in cordibz suis de iohāne ne
forte ipse esset xp̃s mīdit iohānes
dicens oībus. Ego quidē aq̃ bap-
tismo vos. veniet aut fortior cui nō
sū dignus soluere corrigiā calcia-
mēto & eius ipse vos baptisabit
in spiritu sancto & igni. Cui? ven-
tilabz in manu eius & purgabit
areā suā & congregabit triticū in hor-
reū suū. paleas aut oburet igni in-
extinguibili. Multa quidē & alia
exhortās euāgelisabat pp̃lo. He-
rodes aut tetracha cū corripetur
ab illo de herodia de vxore fratris
sui & de omnibz malis que fecit he-
rodes adiecit & hoc sup oīa et in-
dusit iohāne in carcere. Factū ē
aut cū baptisaretur oīs populus
& ihesu baptisato & orate apertū
est celū et descendit spūs sanctus cor-
porali specie sicut colūba in ipso.
Et vox de celo facta ē. Tu es filius
meus dilectus in te & placui mihi.
Et ipse ihesus erat incipiens q̃si anno

tū triginta ut putabatur fili⁹ io-
seph. q̃ fuit hely. q̃ fuit mathat.
q̃ fuit leui. qui fuit melchi. q̃ fuit
ianne. qui fuit ioseph. q̃ fuit ma-
thathie. qui fuit amos. qui fuit
naum. q̃ fuit heli. q̃ fuit nagge.
q̃ fuit maath. q̃ fuit mathathie.
q̃ fuit semī. q̃ fuit ioseph. q̃ fuit
inda. q̃ fuit iohāna. q̃ fuit resa. q̃
fuit zorobabel. qui fuit salathiel
q̃ fuit nei. qui fuit melchi. q̃ fuit
addi. qui fuit thosan. q̃ fuit hel-
madan. q̃ fuit her. qui fuit ihesu.
q̃ fuit heliezzer. q̃ fuit iorim. q̃ fuit
matthath. qui fuit leui. qui fuit
symeon. qui fuit inda. qui fuit io-
seph. q̃ fuit iona. q̃ fuit heliachī.
q̃ fuit melcha. qui fuit menna. q̃
fuit mathata. qui fuit nathan.
qui fuit dauid. q̃ fuit iesse. qui fu-
it obeth. qui fuit booz. qui fuit sal-
mon. qui fuit naason. q̃ fuit ami-
nadap. qui fuit aran. qui fuit ef-
ron. q̃ fuit phares. q̃ fuit iude. q̃
fuit iacob. qui fuit ysaac. qui fu-
it abēth. q̃ fuit thare. qui fuit na-
chor. q̃ fuit seruch. q̃ fuit ragau.
qui fuit phalech. qui fuit heter.
q̃ fuit sale. qui fuit chaynan. q̃
fuit arphaxat. qui fuit sem. qui
fuit noe. qui fuit lamech. q̃ fuit
matufale. qui fuit enoch. q̃ fuit
iareth. qui fuit malalehel. q̃ fuit
chaynan. qui fuit enos. qui fuit
seth. qui fuit adam. q̃ fuit dei.

Ihesus at plen⁹ *Ca. iiii.*
spūs sancto regressus est a ior-
dane & agebatur in spiritu in de-
serto diebz quadraginta & tēpta-
batur a dyabolo. Et nihil mādu-
cavit ī diebus illis & cōsumatis illis
esuriit. Dixit aut illi dyabolus. Si

filius dei es dic lapidi huic ut pa-
nis fiat. Et respondit ad illum ihesus.
Scriptum est quod non in pane solo vi-
uit homo sed in omni verbo dei. Et
dixit illi dyabolus et ostendit illi
omnia regna orbis terre in momento
temporis et ait illi **T**ibi dabo potestatem
hanc universam et gloriam illorum quod in
tradita sunt et cui volo do illa. **T**u
ergo proci dens si adoraveris coram
me: erunt tua omnia. Et respondens ihesus
dixit illi. **S**criptum est. **D**ominum deum tuum
adorabis et illi soli servies. Et du-
xit illum in iherosolimam et statuit eum super
pinnam templi et dixit illi. **S**i filius
dei es mitte te hinc deorsum. **S**criptum
est enim quod angelus suus mandavit de-
te ut conservet te et quod in manibus
tollent te ne forte offendas ad la-
pidem pedem tuum. Et respondens ihesus ait
illi. **D**icendum est. **N**on temptabis dominum
deum tuum. Et consummata omni temptatione
dyabolus recessit ab illo usque ad
tempus et regressus est ihesus in virtu-
te spiritus in galileam et fama exiit per
universam regionem de illo. Et ipse do-
cebat in synagogis eorum et magni-
ficabatur ab omnibus. Et venit naza-
reth ubi erat nutritus et intrauit
secundum consuetudinem suam die sabbati
in synagogam et surrexit legere. Et
traditus est illi liber ysaie prophete.
Et ut revolvit librum invenit locum
ubi scriptum erat. **S**pūs dñi sup me
propter quod unxit me evangelizare
pauperibus misit me sanare contri-
tos corde predicare captivis remis-
sionem et cecis visum dimittere con-
fractos in remissione predicare an-
nū dñi acceptū et diē retribuētis
Et cum plicuisset librum reddidit
ministro et sedit. Et omnium in syna-

goga oculi erant intendentes in eum.
Cepit autem dicere ad eos quod hodie
impleta est hec scriptura in auribus
vestris. Et omnes testimonium illi
dabant et mirabantur in verbis gra-
tie que predebant de ore ipsius et di-
cebant. **N**ōne hic ē fili⁹ ioseph?
Et ait illis. **V**tique dicetis in hanc
similitudinem. **M**edice cura teipsum
Quanta audivimus facta in caphar-
naū fac et hic in patria tua. **A**it au-
tem. **A**men dico vobis quod nemo propheta
acceptus est in patria sua. **I**n ve-
ritate dico vobis multe vidue erant
in diebus helie in israel quoniam clausum ē
celum annis tribus et mensibus sex: cum
facta esset fames magna in omni terra
et ad nullam illarum missus ē helias
nisi in sarea sydonie ad mulierem
viduam. Et multi leprosi erant in israel
sub heliseo propheta et nemo eorum mu-
datus ē nisi naama syre. Et reple-
ti sunt omnes in synagoga ira hec
audientes. Et surrexerunt et eiecerunt
illum extra civitatem et duxerunt
illum usque ad supercilium montis super
quem civitas illorum erat edificata
ut precipitarent eum. **I**pse autem transiens
per medium illorum ibat. Et descendit in
capharnaū civitatem galilee ibique
docebat illos sabbatis. Et stupe-
bant in doctrina eius quod in potesta-
te erat sermo ipsius. Et in synago-
ga erat homo habens demonium
immundum et exclamavit voce magna
dicens. **S**ime: quid nobis et tibi ihesu
nazarene. **V**enisti perdere nos
Scio te qui sis sanctus dei. Et incre-
pavit illum ihesus dicens. **O**mnium
teste et exi ab eo. Et cum projecis-
set illum demonium in medium
exiit ab illo. nihilque illum noverat

Et factus ē paucorū in oībus et col-
loq̄batur adinuicē dicētes. **Q**uod
ē hoc verbū q̄ in p̄tate et virtute
ip̄at immūdis spiritibz et exēit.
Et diuulgabatur fama de illo in
omne locū regionis. Surgēs autē
ībus de synagoga introiuit ī do-
mū symonis. **S**ocr̄ autē symōis
tenebatur magnis febrībz et ro-
gauit illū p̄ ea. Et stās sup̄ illaz
imperauit febrī et dimisit illā cō-
tinuo surgēs ministrāuit illis. Cū
sol autē occidisset oēs q̄ habebāt
infirmos varijs languoribz. du-
cebāt illos ad eū at ille singulis
manū imponēs curabat eos. Exie-
bāt autē demonia a multis dama-
tia et dicentia q̄ tu es filius dei. Et
inrepās nō sinebat ea loq̄i q̄
sciebāt ip̄sū esse xpm̄. Facta autē
die egressus ibat in desertū locū
et turbe req̄rebant eū et venerunt
vsq̄ ad ip̄sū et detinebāt illū ne
discederet ab eis. Quibz ille ait.
Quia et alijs ciuitatibz oportet me
euāgelizare regnū dei q̄ ideo mis-
sus sū. Et erat p̄dicās in synago-
gis galilee. **¶ Ca. v.**

Factū ē autē cū turbe irruerēt
in eū ut audirent verbū dei
et ipse stabat secus stagnū gene-
zareth. Et vidit duas naues stā-
tes secus stagnū. piscatores autē
descenderāt et lauabāt retia. **A**scē-
dēs autē in vnā nauim q̄ erat sy-
monis rogauit eū a fra reducere
pusillū. Et sedēs docebat de nauī-
cula turbas. **V**t cessauit autē loq̄
dixit ad symonē. **D**uc in altū et
larate retia vestra in capturā. Et
videns symō dixit illi. **P**receptor
p̄ totam noctē laborātes nihil ce-

pimus in verbo aut tuo larato re-
te. Et cū hoc fecissent cōduserunt
piscū multitudinē copiosā. **R**ū-
pebat autē rete eorū. Et annuerūt
socijs qui erāt in alia nauī ut ve-
nirent et adiuuaret eos. Et uenerūt
et impleuerūt ambas nauiculas
ita ut mergerent. **Q**uod cum videret
symō pet̄ p̄cidit ad genua ih̄e
su dicens. **E**xi a me q̄ homo pecca-
tor sū dñe. **S**tupor em̄ circūdederat
eū et oēs qui cum illo erāt in cap-
tura piscū quā ceperāt. **S**imiliter
autē iacobū et iohāne filios zebe-
dei qui erāt socij symonis. Et ait
ad symonē ībus. **N**oli timere ex
hoc iā hoīes eris capiēs. Et s̄ du-
ctis ad terras nauibz relictis omī-
bus secuti sūt illū. Et factum ē cū
esset in vna ciuitatē et ecce vir ple-
nus lepra et videns ih̄esū p̄cidēs
in facie suā rogauit eū dicens.
Dñe si vis potes me mūdare. Et
extēdēs manū tetigit eū dicens. **V**o-
lo mūdare. Et cōfestim lep̄ disces-
sit ab illo. Et ipse precepit illi ut
nemini diceret s̄ vade oīde te sa-
cerdoti et offer p̄ emūdatōe tua si-
cut p̄cepit moyses in testimoniū
illis. **P**erambulabat autē magis s̄
mo de illo et ueniebāt turbe mul-
te ut audirent et curarent ab īfir-
mitatibz suis. **I**pse autē secedebat
in desertū et orabat. **E**t factū est in
vna die et ipse sedebat docēs. Et
erant pharisei sedētes et legis do-
ctores q̄ uenerāt ex oī castello ga-
lilee et iudee et iherl̄m et virtus dñi
erat ad sanandū eos. Et ecce viri
portantes in lecto hominē q̄ erat
paliticus et querebāt eū inferre
et ponere an̄ eū. Et nō inueniētes

qua pte illi inferret p turba: ascē
derūt sup tectū a p tegulas fūmī
seāt eum cū lecto in mediū ante
ibz. Quoz si dē ut vidit dixit. Ho
mo: remittunt tibi peccata tua. Et
ceperūt cogitare scribe et pharisei
dicētes. Quis est hic qui loq̄tur
blasphēmas. Quis pōt dimitte
re pccā: nisi solus deus. **U**t cōgno
uit aut ih̄us cogitacōnes eoz: re
spondēs dixit ad illos. Quid cogi
tatis in cordibz vris. Quid ē faci
li⁹ dicere dimittū tibi peccata: an
dicere surge a ambula. **U**t autē
sciatis qz fili⁹ hōis habet potesta
tem in terra dimittēdi peccata: ait
paralitico. Tibi dico surge tolle la
tū tuū a vade in domū tuā. Et cō
festim cōsurgens corā illis tulit in
quo iacebat a abiit in domū suā
magnificans deū. Et stupor appre
hendit oēs a magnificabāt deū.
Et repleti sunt timore dicentes. qz
vidim⁹ mirabilia hodie. Et post
hec exiit a vidit publicanū noīe
leui sedentē ad theloneū a ait illi.
Sequere me. Et relinquit oībus sur
gens secutus ē eū. Et fecit ei cōui
uiū magnū leui in domo suā a eāt
turba multa publicanoz et alio
rū qui eū illis erant discipulantes.
Et murmurabāt pharisei a scribe
eoz dicentes ad discipulos eius.
Quare cū publicanis a peccatori
bz māducatis a bibitis. Et respo
dens ih̄us dixit ad illos. Nō egēt
qui samī sunt medico. s; qui male
hūt. Nō veni vōre iustos. sed pec
catores ad penitentiā. At illi dixē
runt ad eū. Quare discipuli iohā
nis ieiunāt frequentē a obsecracō
nes faciūt: similē a phariseoz. tui

aut edūt a bibūt. **Q**uib⁹ ip̄e ait.
Nūquid potestis filios sp̄sū dum
cū illis est sp̄sū facere ieiunare.
Veniēt aut dies a cū ablati fu
erit ab ill sp̄sū: tūc ieiunabunt
in ill diebz. Dicebat aut a simili
tudine ad illos. Quia nemo omis
surā a nouo vestimēto immittit i
vestimentū vetus: alioqñ a nouū
rūpit a veteri nō ouenit omissura
a nouo. Et nemo mittit vinū no
uū in vterēs veteres: alioqñ rum
pit vinū nouū vterēs a vinū ef
fundet a vterēs pibūt. Sed vinū
nouū in vterēs novos mittendū
ē et vtraq; cōseruant. Et nemo bi
bens vetus statim vult nouū. dicit
enī vetus melius est. **Ca. vi.**

Factū est autē in sabbato se
cūdo pmo cū trāfret p sata
vellebant discipuli eius spicas a
māducabant cōfricātes manibz.
Quidā aut phariseoz dicebāt il
lis. Quid facitis qd nō licz in sab
batis. Et rēdēs ih̄s ad eos dixit.
Nec hoc legistis qd fecit dauid eūz
esurissz ip̄e a q cū illo erāt. quō in
trauit i domū dei a panes ppositō
nis sumpsit a māducauit a dedit
hīs q cū ip̄o erāt qd nō licz mādu
care n tñi sacerdotibz. Et dicebat il
lis. qz dñs ē fili⁹ hōis etiā sabbati
Factū ē at a i alio sabbato ut in
traēt i synagogā a docēt. Et erat
ibi hō a man⁹ ei⁹ dextē eāt aridā
Obfuabāt at scribe a pharisei si i
sabbato curaēt: ut iuenerēt vñs
accusaret eū. ip̄e vero sciebat cogi
tacōnes eoz a ait hōi q habebat
manū aridā. surge a sta i mediū
Et surgēs stetit. Ait at ad illos ih̄s
fus. **I**nfrago vos si licz sabbatis

bñfacere an male aiaz saluafate
 re an p dere. Et circūspēctis oībus
 dixit hōi **E**xtēde manū tuā. Et extē
 dit a restituta est man⁹ ei⁹. **I**psi
 autē repleti sūt insipiētia a colloq̄
 bātur adinuicē. quid nā facerent
 ihesu. **F**actū est autē in ill diebus
 exiit in mōtē orare a eāt pnoctās
 in oracōe dei. Et cū dies factus eēt
 vocauit discipulos suos a elegit
 duodecim ex ipsis quos a aplos
 nominauit symonē quē cogno
 minauit petrū a adream fratrem
 ei⁹ iacobū a iohānez. philippū a
 bartholomeū. matheū a thomaz.
 iacobū alphei a symonē q̄ vocat̄
 zelotes a iudam iacobi a iudam
 scarioth qui fuit p̄ditor. Et descē
 des cū illis stetit in loco cāpestria
 turba discipulorū ei⁹ a multitudo
 copiosa plebis ab omni iudea et
 iherusalē a maritima a tyria a sydo
 nis q̄ venerāt ut audirent eū a sa
 narent a languorib⁹ suis. Et qui
 verabātur a spiritib⁹ immundis
 curabātur. Et oīs turba q̄rebat
 eū tangere q̄v̄tus de illo exiebat
 a sanabat om̄s. Et ipse eleuatis
 oculis i discipulos suos dicebat
Beati pauperes q̄v̄m est regnū
 dei. **B**eati q̄ nūc esuritis q̄ satura
 bimini. **B**eati q̄ nūc fletis quia rī
 debitis. **B**eati eritis cū vos oderit
 hōies a cum supauerint vos a ex
 pbrauerint a eiecerint nomē ve
 strū tanq̄ malū ppter filiū hōis.
Gaudete i illa die a exultate ecce
 em̄ merces v̄ra multa est in celo.
Scdm hēc enim faciebāt pphetis
 p̄res eoz. **V**erūtāme vobis diuī
 tibus q̄ habetis solacōem v̄raz
Ve vob q̄ saturati estis q̄ esurie

tis. **V**e vobis q̄ ridetis nūc quia lu
 gebitis a flebitis. **V**e cū bñ vob
 dixerint oēs homines. **S**cdm hēc
 em̄ faciebāt pphetis p̄res eoz. **S**z
 vob dico qui auditis **D**iligite im
 micos v̄ros bñfacite hīs q̄ vos
 oderūt. **B**ñdicite maledicētibus
 vos orate p calūniātibus vos. Et
 q̄ te pcutit in maxillam. p̄be et al
 terā a ab eo qui aufert tibi vesti
 mētum. etiā tunicā noli p̄hitere.
Ommi autē potēti te tribue a q̄ au
 fert que tua sūt ne repetas. Et pro
 ut vultis ut faciāt vobis hōies a
 vos facite illis similiter. Et si dili
 gitis eos qui vos diligūt q̄vobis
 est gratia. **N**ā a pccōres diligen
 tes se diligūt. Et si bñfeceritis hīs
 qui vob bñfaciūt que vobis ē gr̄
 tia. **S**i q̄dem a pccōres hoc faciūt.
Et si mutuū dedistis hīs a quib⁹
 speratis recipere que gr̄a est vob.
Nā a peccatores pccōrib⁹ feneran
 tur ut recipiāt eq̄lia. **V**erūtamen
 diligite inimicos v̄ros bñfacite a
 mutuū date. nihil inde sperātes a
 erit merces v̄ra multa a eritis filij
 altissimi q̄ ipse benign⁹ est sup i
 gratos a malos. **E**stote ergo mi
 sericordes sicut a p̄ vester miseri
 cors est. **N**olite iudicare a nō iu
 dicabimini. **N**olite cōdemnare et
 nō cōdenabimini. **D**imitte a di
 mittemini. **D**ate a dabit vob **M**e
 surā bonā a ofertam a coagitatā
 a sup̄fluētē dabūt in sinū v̄m
Eadē vero mēsurā q̄ mēsi fueritis
 remetiet vobis. Dicebat autē illis
 a similitudinē. **N**ūquid potest ce
 cus acū ducere. **N**ōne āto i foue
 am cadūt. **N**ō est discipul⁹ sup
 magistrū. p̄fectus autē omnis erit

Nota

Dimittite

Mat 15

si sit sicut magister ei⁹. Quid autē
vides festucā in oculo fratris tui-
tratez autē que ī oculo tuo est nō
cōsideras. **A**ut quō potes dicere
fratri tuo: frat sine citiaz festucaz
de oculo tuo: ipē in oculo tuo tra-
hem nō vides. **E**ypocrita ecce p̄mū
tratez de oculo tuo et tūc p̄spicies
ut educaz festucam de oculo fra-
tris tui. **N**ō est enim arbor lō que
facit fruct⁹ malos: neq arbor ma-
la faciēs fructū bonū. **V**naqueq
enī arbor de fructu suo cognoscit.
Neq enī de spinis colligunt ficus
neq de rubo vindemiant vūā. **B**o-
nus hō de bono thesauro cordis
sui p̄fert bonū et malus hō de ma-
lo thesauro p̄fert malū. **E**x abun-
dātia enī cordis os loquit̄. **Q**uid
autē vocatis me dñe dñe et nō faci-
tis que dico. **O**is qui v̄it ad me
et audit s̄mōes meos et facit eos
oñdam vobis cui similit̄ sit. **S**imilit̄
est hominī edificatī domuz qui fo-
dit in altū et posuit fundamentū
supra petrā. **I**nundacōne autē fa-
cta illiū est flumē domui illi et nō
potuit eaz mouere. **F**undata enī
erat supra petrā. **Q**ui autē audit et
nō facit similis est hōi edificanti
domū suā supra terrā sine funda-
mento in quā illifus est fluui⁹ et
cōtinuo cecidit et facta est ruina do-
mus illius magna.

¶ Ca. viij.

Quoniam autē impleisset omnia
verba sua in aures plebis ī-
trauit capharnaū. **C**enturionis
autē cuiusdā seru⁹ male hñs erat
moriturus q̄ illi erat pretiosus. **E**t
cū audisset de ihu: misit ad eū se-
niores iudeoz: rogans eū ut veni-
ret et saluaret seruum eius. **A**t illi

cū venissent ad ihm rogabāt eū
sollicite dicentes ei: q̄ dign⁹ ē ut
hoc illi prestes. **D**iligite enī gentes:
nostrā: s̄nagogā ipse edificauit
nobis. **I**hus autē ibat cū illis. **E**t
cū iam nō lōge eēt a domo: misit
ad eū cēturio amicos dicens. **D**o-
mine: noli vexari. **N**ō ei sū dign⁹
ut sub tectū meū intres: p̄pter qd
et meipm nō sū dignuz arbitrat⁹
ut venire ad te: sed dic verbo et sa-
nabit̄ puer meus. **N**am et ego hō
sub ptate cōstitutus: hñs sub me
milites et dico huic vade et vadit
et alij veni et venit et seruo meo fac
hoc et facit. **Q**uo audito ihus mi-
ratus est et ouersus sequentibus
se turbis dixit. **A**men dico vobis
nec in isrl̄ tantā fidez inueni. **E**t re-
uersi qui missi fuerāt domū: inue-
nerūt seruū q̄ languerat sanū. **E**t
factū est deinceps ibat ih̄s in ciui-
tatē q̄ vocat̄ nāym et ibant cū eo
discipuli ei⁹ et turba copiosa. **C**ū
autē appropinq̄ret porte ciuitatis
ecce defūctus efferebat̄ filius vni-
cus matris sue. **E**t hec vidua eāt
et turba ciuitatis multa cum illa.
Quā cū vidissz dñs: misericordia
motus sup eā dixit illi. **N**oli flere.
Et accessit et tetigit locutū. **D**ij autē
qui portabant steterūt. **E**t ait. **A**do-
lescens: tibi dico surge. **E**t resedit
qui erat mortuus et cepit loqui et
dedit illū matri sue. **A**cepit autē
oēs timor et magnificabant deum
dicentes. **Q**uia p̄pheta magnus
furrexit in nobis et quia de⁹ visita-
uit plebz suaz. **E**t exiit hic sermo
in vniuersā iudeā de eo et omnem
circa regione. **E**t nuntiauerūt io-
hannī discipuli ei⁹ de oib⁹ hñs.

Et conuocauit duos de discipulis
suis iohānes et misit ad iheruz bi
cens. Tu es q̄ rēturus es. an aliū
expectam? Cū autē remissent ad
eū viri dixerūt. Iohannes bapti
sta misit nos ad te dicēs. Tu es
q̄ rēturus es an aliū expectam?
In ipsa autē hōa multos curauit
a languorib⁹ suis et plagis et spiri
tibus mal⁹ et cecis multis donauit
visū. Et rēdēs dixit illis. Eūtes re
nūciate iohānē q̄ audistis et vidi
stis. Quia cecī vident claudī ābu
lant leprosi mūdātur surdi audi
unt mortui resurgēt. paupes euā
gelisātur et bñs est q̄cūq; non
fuerit scandalisatus in me. Et cū
discessissent nūcī iohānis cepit
de iohāne dicē ad turbas. Quid
existis in desertū videre? Arūdinē
rēto agitataz. S; quid existis vi
dere? Hōiem mollib⁹ vestimētis
indutū. Ecce q̄ in veste preciosa
sūt et delicijs in domib⁹ regū sunt.
S; quid existis videre? pphētā.
Vtq; dico vobis et plus q̄ pphē
tam. Hic est de quo scriptū ē. Ecce
mitto angelū meū aī faciē tuam
q̄ prepabit viā tuā ante te. Dico
em vob maior inter natos mulie
rum pphēta iohāne baptista ne
mo est. Qui autē minor ē in regno
dei maior est illo. Et oīs populus
audiēs et publicani iustificauerūt
dū baptisati baptismo iohānis.
Pharisei autē et legis periti. filiū
dei spreuerūt in semetipōs nō bap
tisati ab eo. Ait autē dñs. Cui er
go similes dicā hōies generaciōis
huius et cui similes sūt. Similes
sūt pueis sedētib⁹ in foro et loquē
tib⁹ adinuicē et dicētib⁹. Canta

uim⁹ vob tibijs et nō saltastis la
mētāuim⁹ et nō plorastis. Vēit
autē iohānes baptista neq; man
ducās panē neq; bitēs vinū et
dicitis. Demoniū habet. Vēit fi
lius hōis māducās et bitēs et di
citis. Ecce hō deuorator et bibens
vinū amicus publicano et pccō
rum. Et iustificata est sapiā. ab
ōmib⁹ filijs suis. Rogabat autē il
lū q̄ dā de phariseis ut manduca
ret cū illo. Et ingressus domū pha
risei discubuit. Et ecce mulier q̄
eāt in ciuitate peccatrix ut cogno
uit q̄ accubuit in domo pharisei
attulit alabastrū vngenti et stās
retro secus pedes ei⁹ lacrimis ce
pit rigare pedes ei⁹ et capillis ca
pitis sui tergebat et osculabatur
pedes ei⁹ et vngēto vngēbat. Vi
dēs autē pharise⁹ q̄ vouerāt eū ait
intra se dicēs. Hic si esset pphēta
sciret vtiq; que et qual ē mulier
q̄ tangit eū q̄ peccatrix ē. Et rēdēs
iheruz dixit ad illū. Symō habeo
tibi aliqd dicere. At ille ait. Magi
ster dic. Duo debitores erant cui
dā feneratori vn⁹ debebat denari
os quingētos et alius q̄nquagi
ta. Nō habētibus illis vnde redde
rent donauit vtrūq; . Quis ergo
eū plus diligit. Et rēdēs symō
dixit. Estimo q̄ is cui plus dona
uit. At ille dixit ei. Recte iudicasti.
Et cūsus ad mulierē. dixit symo
ni. Vides hanc mulierē. Intēu
im domū tuā aquam pedib⁹ meis
nō dedisti. Hec autē lacrimis riga
uit pedes meos et capillis suis ter
xit. Osculū mihi nō dedisti. Hec au
tē ex quo intēuit nō cessauit oscu
lari pedes meos. Oleo caput meū

nō vn̄xisti. hec aut vn̄geto vn̄xit
p̄des meos. Propter qđ dico tibi
Remittunt ei p̄cā multa. qm̄ di
lerit multū. Cui aut min⁹ dimitti
tur min⁹ diligit. Dixit aut ad illā
Remittunt tibi peccata. Et ceperūt
qui simul accūtebant dicere int̄
se. Quis ē hic qđ etiā peccata dimi
tit. Dixit aut ad mulierez. Fides
tua te saluā fecit. Vade in pace.

Et factū est deī **Ca. viij.**
ceps et ip̄e iter faciebat p̄ ci
uitates et castella predicās et euā
gelisans regnū dei et duodecī cum
illo et mulieres aliq̄ que erāt cura
te a spiritib⁹ malignis et infirmi
tatib⁹: maria que vocat magdale
ne de qđ septē demonia exierant et
iohanna vxor chuze p̄curatoris
herodis et susanna et alie multe qđ
ministrabāt ei de facultatib⁹ suis.
Cū aut turba plurima cōueniret
et de citatib⁹ p̄peraret ad eū: dixit
p̄ similitudiez. Exiit qđ seīnat seīnare
semē suū et dū seīnat: aliud cecidit
sec⁹ viā et oculcatū ē et volucres ce
li comedēt illud. Et aliud cecidit sup̄
petrā et natū aruit. qđ n̄ h̄ebat hu
morē. Et aliud cecidit int̄ spinas
et simul exorte spine suffocauerūt
illud. Et aliud cecidit in terraz bo
nā et ortū fecit fructū centuplum.
Hec dicēs clamabat. Qui habet
aures audiendi audiat. Interro
gabant aut eū discipuli ei⁹ que
eēt hec p̄bōla. Quibus ip̄e dixit.
Vob̄ datū ē nosse mysteriū regni
dei. ceteris aut in p̄bōl ut vidētes
nō videāt et audientes nō intelli
gant. Est aut hec p̄bōla. Semē ē
verbū dei. Qui autē se cū viā: hī
sūt qui audiūt: deī de venit dya

bolus et tollit verbū de corde eorū
ne credentes salui fiant. Nam qui
supra petrā: qui cū audierint cum
gaudio suscipiūt verbū. Et hī ra
dices nō h̄nt. qđ ad temp⁹ credūt
et in tpe temptacōis recedūt. Qđ
aut in spinas cecidit: hī sunt qui
audierūt et a sollicitudinib⁹ et di
uicijs et voluptatib⁹ vite euntes
suffocant et nō referūt fructū. Qđ
aut in bonā terrā: hī sūt qđ in corde
bono et optimo audientes verbū
retinēt et fructū afferūt in patien
tia. Nemo aut lucernā accendens
opit eam vase: aut subtus lectūz
ponit. s̄ sup̄ candelab⁹z ponit ut
intranctes videāt lumē. Non ē enī
occultū qđ nō manifestet: nec ab
scōditū qđ nō cognoscat et in pa
lā veniat. Videte ḡ quō auditis.
Qui ei habet dabit illi et qui cūq̄
nō habet: etiā qđ putat se h̄ie au
feret ab illo. veniet at ad illū mē
et fratres ei⁹ et nō poterant adire
ad eū p̄ turba. Et nūtiatū ē illi.
Mat tua et fratres tui stant foris:
volentes te videre. Qui rēdens di
xit ad eos. Mater mea et fr̄es mei
hī sūt qui verbū dei audiūt et fa
ciūt. Factū est aut in vna die et
ip̄e ascendit in nauiculā et discipu
li ei⁹ et ait ad illos. Trāsfretemur
trās stagnū. Et ascēderūt. Et nauī
gantib⁹ illis obdormiuit et descen
dit p̄cella venti in stagnū et opelle
bant et p̄ditabant. Accēdētes at
fiscitauerūt eū dicētes. P̄ceptor:
perim⁹. At ille surgēs increpauit
ventū et tēpestates aq̄ et cessauit et
facta ē trāquillitas. Dixit at illis.
Vbi ē fides v̄ra. qđ timētes mirati
sūt aduicē dicētes. qđ sp̄tas h̄ ē

Quia et vetis impat et mari et obe
diunt ei. Et nauigauerunt ad regio
nem gerasenorum que est contra galile
am. Et cum de nauis egressus esset ad
terram occurrit illi vir quidam qui ha
bebat demonium iam temporibus mul
tis et vestimento non induebat neque
in domo manebat sed in monumē
tis. Is ut vidit iesum prostravit ante
illum et exclamans voce magna dixit.
Quid mihi et tibi es ihesu fili dei altis
simi. Obsecro te ne me torqueas.
Precipiebat enim spiritui immundo
ut exiret ab homine. Multis enim tempo
ribus arripiebat illum et vinciebat
catenis et copedibus custoditus
et ruptis vinculis agebat a demo
nio in desertum. Interrogauit autem
illum iesus dicens. Quod tibi nomen
est. At ille dixit. Legio. Quia intra
uerunt demonia multa in eum. Et ro
gauerunt illum ne imperaret illi ut
in abissus irent. Erat autem ibi grex
porcum multorum pascens in monte
et rogabant eum ut permitteret eis in
illos ingredi. Et permisit illi. Exierunt
ergo demonia ab homine et intraue
runt in porcos et impetu abiit grex
per preceptum in stagnum et suffocatus est.
Quod ut viderunt factum qui pascebant
fugerunt et nuntiauerunt in ciuitatem
et in villas. Exierunt autem videre quod
factum est et venerunt ad iesum et inue
nerunt hominem sedentem a quo demo
nia exierant vestitum ac sana mente
ad pedes eius et timuerunt. Nuntiave
runt autem illi et qui viderant quomodo sa
nus factus fuisset a legione. Et ro
gauerunt illum omnis multitudo gera
senorum ut discederet ab ipsis quia
magno timore tenebatur. Ipse au
tem ascendens nauim reuersus est. Et

rogabat illum vir a quo demonia
exierant ut cum eo esset. Dimisit autem
eum iesus dicens. Redi in domum tuam
et narra quanta tibi fecit deus. Et
abiit per universam ciuitatem predicans
quanta illi fecisset iesus. Factum est
autem cum redisset iesus excepit illum
turba. Erant autem omnes expectantes eum.
Et ecce venit vir cui nomen iairus
et ipse princeps synagoge erat et
cecidit ad pedes iesu rogans eum ut
intraret in domum eius quia unica filia
erat ei fere annorum .xij. et hec morie
batur. Et contigit dum iret a turbis
comprimebatur. Et mulier quedam
erat in fluxu sanguinis ab annis du
o decem qui in medicos erogauit om
nem substantiam suam nec ab ullo po
tuit curari. Accessit retro et tetigit
fimbriam vestimenti eius et confestim
stetit fluxus sanguinis eius. Et ait iesus.
Quis est qui me tetigit. Negantibus
autem omnibus dixit petrus et qui cum il
lo erat. Preceptor turbe te compri
munt et affligunt dicens quis me teti
git. Et dixit iesus. Tetigit me ali
quis. Nam et ego noui virtutem de me
exisse. Videns autem mulier quod non la
tuit tremens venit et prostravit ante
pedes eius et ob quam causam tetigerit
eum indicauit coram omni populo et quem
admodum confestim sanata sit. At
ipse dixit ei. Filia fides tua salutem
te fecit. Vade in pace. Adhuc illo
loquente venit quidam ad principem
synagoge dicens ei quod mortua est
filia tua noli vexare illum. Iesus autem
audito hoc verbo respondit puellae.
Noli timere. Crede tamen et salua erit.
Et cum venisset domum non permisit in
trare secum quemquam nisi petrum et ia
cobum et iohannem et patrem et matrem

puelle. **F**lebāt autē oēs et plange
bant illas. **A**t ille dixit. **N**olite fle
re. **N**ō est mortua puella sed dormit.
Et deridebant eū: scientes quā mor
tua eēt. **I**pse autē tenēs manū ei⁹
clamauit dicens. **P**uella surge. **E**t
reuerfus ē spūs eius et surrexit cō
tinuo. **E**t inſiit illi dare māducaē
Et stupuerūt pntes ei⁹: quib⁹ p̄ce
pit ne alicui dicerēt qd factū eāt.

Conuocatis autē **C**ai. **C**ai.
i. **I**hus duodecī aplīs dedit il
lis virtutē et potestātē sup omnia
demonia et ut lāguores curarent.
Et misit illos predicare regnū dī
et sanare infirmos. **E**t ait ad illos
Nihil tuleritis in via neq; virgā
neq; perā neq; panē neq; pecuniā
neq; duas tunicas habete. **E**t i
quācūq; domum intraueritis ibi
manete et inbe ne exeat. **E**t qui
cūq; nō receperint vos: exeuntes
de ciuitate illa etiā puluerē pedū
vestroꝝ excutite in testimoniū su
pra illos. **E**gressi autē circuibāt p
castella: euangelisantes et curan
tes vbicūq;. **A**udiuit autē herodes
tetrarcha oīa que fiebant ab eo
et heſitabat eo qd dicerēt a quib⁹
dam qd iohēs surrexit a mortuis.
a quibusdā vero qd helias appa
ruit. ab alijs autē qd ppheta vnus
de antiq; surrexit. **E**t ait herodes
Iohēm ego decollauī. **Q**uis ē autē
iste de quo ego talia audio. **E**t q
rebat videre eū. **E**t reuſi aplī nar
rauerūt illi quecūq; fecerunt et af
fūptis illi secessit seorsū in locū de
sertū qd est bethsaide. **Q**uōd cū o gno
uissent turbe secuti sūt illū et exce
pit illos et loq̄bat illi de regno dī
et eos q cura indgebāt sanabat.

Dies autē ceperat dedinare. **E**t acce
dentes duodecim dixerūt illi **D**imite
te turbas: ut eūtes in castella vil
lasq; q circa sunt diuertāt et inue
niāt escas. qd in loco deserto su
m⁹. **A**it autē ad illos. **V**os date
illī māducare. **A**t illi dixerūt. **N**ō
sunt nobis plus qm qnq; panes et
duo pisces: nisi forte nos eam⁹ et
eam⁹ in oēm hāc turbā escas.
Erāt autē fere viri qnq; milia. **A**it
autē ad discipulos suos. **F**acite il
los discubere p cōuiuia qnquage
nos et ita fecerūt. **E**t discubuerūt
oēs. **A**ceptis autē qnq; panib⁹ et
duob⁹ piscib⁹ respexit in celū et be
nedixit illi et fregit et distribuit di
scipul⁹ suis ut ponerēt an turbas.
Et manducauerūt oēs et saturati
sūt. **E**t sblatū ē qd sup fuit illi fra
gmēt⁹ et cophim duodecī. **E**t semē
ē cū sol⁹ eēt orās erāt cū illo et di
scipuli et interrogauit illos dicens.
Quē me dicunt eē turbe. **A**t illi re
spōderūt et dixerūt iohēm baptistā
aliq; at heliā. aliq; vero qd vn⁹ pph
eta de p̄orib⁹ surrexit. **D**ixit autē illi.
Vos autē quē me eē dicitis. **R**e
spōdēs symō petr⁹ dixit **C**ristū dī.
At ille increpās illos p̄cepit ne cui
dicerēt hoc: dicens. qd oportet filiū
hōis multa pati et ēprobari a seiori
b⁹ et p̄ncipib⁹ sacerdotū et scrib⁹ et oc
cidi et ecia die resurgē. **D**icebat at
ad oēs. **S**i quis vult post me ve
nire abneget semetipsum et tollat
crucē suā et quotidie et sequat me.
Qui enim voluerit animam suā
saluam facere perdet illam. **N**ā q
p̄diderit animam suā ppter me
saluaz satiet illā. **Q**uid em p̄ficie
homo si lucret vniuersū mundū.

se autē ip̄m p̄dat a detrimentū sui
faciat. **Nā** q̄ me erubuerit a me
os sermones hūc filius hōis eru
bescet cū venerit in maiestate sua
a patris a s̄ctoꝝ āgeloz. **Dico**
aut vob̄ vere sūt aliq̄ hic stantes
qui nō gustabūt mortē donec vi
deant regnū dei. **Factū ē** aut post
hec v̄ba fere dies octo et assump
sit petrū a iacobū a iohānez a as
cēdit in mōtē ut oraret. **Et facta ē**
dū oraēt species vult⁹ ei⁹ altera
a vestitus ei⁹ alb⁹ a fulgens. **Et**
ecce duo viri loquebātur cū illo.
Erāt aut moyses a helias visi in
maiestate a dicebāt excessum ei⁹
quē c̄pleturus erat in iherusalez.
Petr⁹ vero a q̄ cum illo erāt gra
uati erāt somno. **Et euigilātes** vi
derūt maiestātē ei⁹ a duos viros
qui stabāt cū illo. **Et factū ē** cum
descēderet ab illo ait petr⁹ ad ihe
sū. **Preceptor** bonū ē nos hic esse
a faciam⁹ tria tabernacula vnū
tibi a vnū moysi a vnum helie.
Nesciens qd diceret. **Hec** autē il
lo loquēte facta ē nubes a obum
bravit eos a timuēt intrātibus
ill in nubes. **Et vox** facta est de nu
be dicens **Hic ē** filius me⁹ dilect⁹
ip̄m audite. **Et dū** fieret vox inue
tus est ihesus solus a ipsi tacuerūt
a nemini dixerūt i ill dieb⁹ quicq̄
ex hīs que viderāt. **Factū ē** autē
in sequēti die descendētib⁹ illis de
mōte occurrit ill turba multa. **Et**
ecce vir de turba exclamavit dicēs
Magister obsecro te respice in fi
liū meū q̄ vnicus ē mihi. **Et ecce**
spūs apprehendit eū a subito da
mat a elidit a dissipat eū cū spu
ma a vir discedit dilamians eum

Et rogavi discipulos tuos ut ei
cerent illū a nō potuerūt. **Rūde** nō
aut ihs dixit. **O** generacō infidel
a puerfa vsqueq̄ ero apud vos
a patiar vos. **Adduc** huc filiz
tuū. **Et cū** accederet elisit illū demo
niū a dissipavit. **Et increpavit** ihe
sus spūm immūdū a sanavit pu
erū a red didit illuz patri ei⁹. **Stu**
pebāt aut oēs in magnitudie dei
omib⁹q̄ mirātibus in omib⁹ q̄
faciebat. **Dixit** ad discipulos su
os. **Ponite** vos in cordib⁹ vestris
sermōes istos. **Filius** em hōis fu
turū est ut tradat in manus ho
minū. **At illi** ignorabāt verbum
istud a erat velatū añ eos ut nō
fētirent illud a timebāt eū inter
rogare de hoc verbo. **Intrauit** au
tē cogitacō in eos quis eoz ma
ior esset. **At ihesus** vidēs cogitaci
ones cordis illorū apprehēdit pue
rū a statuit illū secus se a ait ill.
Quicūq̄ susceperit puerū istuz in
noie meo me recipit. **Et quicūq̄**
me receperit recipit eū q̄ me misit.
Nā qui minor est inter oēs vos h
maior ē. **Rūdes** at iohānez dixit.
Preceptor vidim⁹ quēdaz in no
mine tuo eiciētē demonia et phi
buim⁹ eū q̄ nō sequit nobiscuz.
Et ait ad illos ihesus. **Nolite** phi
bere. **Qui** em nō est aduersū vos
p vobis est. **Factū ē** aut dū c̄ple
rent dies assumpcōis eius a ipse
faciē suaz firmavit ut iret iherusa
lem. **Et misit** nūcios añ cōspeduz
suū a eūtes intrauerūt in ciuitatē
samaritanoꝝ ut pararent illi. **Et**
nō receperūt eū q̄ facies ei⁹ erat
eūtis iherusalez. **Cū** vidissent autē
discipuli eius iacob⁹ a iohānez

dixerunt. **D**ñe vls dicim⁹ ut ignis
descendat de celo ⁊ consumat illos ⁊
Et ouersus increpauit illos dicens
Nescitis cui⁹ spūs estis. **F**ili⁹ ho
minis nō venit anīas p̄dere. s̄ sal
uare. **E**t abierūt in aliud castellū
Factū est autē ambulanti⁹ illis
i via: dixit quidā ad illū. **S**equar
te quo cūq; ieris. **D**ixit illi ihesus.
Vulpes foueas hñt et volucres
celi mīdos. filius autē hoīs nō ha
bet vbi caput suū redimet. **A**it at
ad alterū. **S**equere me. **I**lle autē
dixit. **D**ñe: p̄mitte mī primū ire et
sepelire patrē meū. **D**ixitq; ei ih̄s
Sine ut mortui sepeliāt mortuos
suos. tu autē vade ⁊ annūtia regnū
dei. **E**t ait alter. **S**equar te dñe: sed
p̄mitte mīhi p̄mū renūtiare hīs
qui domi sūt. **A**it ad illū ih̄s. **N**e
mo mittēs manū suā ad aratrum
aspiciēs retro: aptus ē regno dei.

Post hec autē desi **C**ap.
gnauit dñs ⁊ alios septua
gintaduos ⁊ misit illos binos an
fāte suam in oēm ciuitatē ⁊ locū
quo eāt ip̄e venturus. **E**t dicebat
illis. **M**essis quidē multa. op̄arij
autē pauci. **R**ogate ego dñm mes
sis ut mittat op̄arios in messē.
Ite: ecce ego mitto vōs sic agnos
cēt lupos. **N**olite portare sacculū
neq; perā neq; caltiāmētā ⁊ nemi
nem p̄ viā salutaueritis. **I**n quā
cūq; domū intraueritis primū di
cite pax huic domū ⁊ si ibi fuerit
filius pacis requiescet sup̄ illū pax
vrā: si nō autē ad vōs reuertetur. **I**n
eadē autē domo manete edentes ⁊
bibētes q̄ apud illos sūt. **D**ign⁹
em̄ est op̄arius mercede sua. **N**olī
te transire de domo in domū. **E**t in

quācūq; ciuitatē intraueritis ⁊ su
sciperint vōs māducate que ap
ponūtur vobis ⁊ curate infirmos
qui in illa sunt ⁊ dicite illis appro
pinq̄bit in vōs regnū dei. **I**n quā
cūq; autē ciuitatē intraueritis ⁊ nō
susceperint vōs: exeūtes i plateas
eius dicite. **E**tia; puluerē qui ad
hēsit nob̄ de ciuitate vrā exgim⁹
in vōs. **T**amen hoc scitote q̄a ap
propinquabit regnū dei. **D**ico v
bis. q̄ sodomis i die illa remiss⁹
erit q̄ illi citati. **V**e tibi corozaim
⁊ tibi bethsai da. q̄ si in tyro et
sydone facte fuissent vtutes que
facte sūt in vobis olim in cilitio ⁊
cinere sedentes periterēt. **V**erūta
men tyro ⁊ sydone remiss⁹ erit i
iudicio q̄ vob̄. **E**t tu capharnaū
vsq; ad celū exaltata: vsq; ad in
fernū demergeris. **Q**ui vōs audit
me audit ⁊ q̄ vōs spernit me sper
nit. **Q**ui autē me spernit: spernit cū
qui misit me. **R**euerfi sūt autē sep
tuagintaduō cū gaudio dicētes.
Dñe: etiā demonia subitiūnt nob̄
i nomine tuo. **E**t ait illis. **V**idebā
sathanā sicut fulgur de celo cadē
tem. **E**cce dedi vobis p̄tātē: calcan
di sup̄ serpētes ⁊ scorpiones et
sup̄ oēm virtutē inimici ⁊ nōl vob̄
nocebit. **V**erūta men in hoc noli
te gaudere. q̄ spūs vob̄ subitiūnt
Gaudete at̄ q̄ nomīa vrā scripta
sūt i cel̄. **I**n ip̄a hora exultauit in
spūsco ⁊ dixit. **C**ōfitebor tibi dñe
p̄ celi ⁊ t̄re q̄ abscondisti hec a sa
piētib⁹ ⁊ prudētib⁹ ⁊ reuelasti ea
puul̄. **E**tia; p̄: qm̄ sic placuit an
te. **O**īa mī tēdita sūt a p̄e meo. **E**t
nemo scit q̄s sit fili⁹ n̄ p̄i ⁊ q̄s sit
p̄i n̄ fili⁹ ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelāre

nō suspensio thū dicit hūc tūc suspensio hūc dicit p. p. suspensio d. p. acceptio
ut e. d. suspensio thū dicit hūc tūc suspensio hūc dicit p. p. suspensio d. p. acceptio
et thū dicit hūc tūc suspensio hūc dicit p. p. suspensio d. p. acceptio

239. *Luc.*

Et conuersus ad discipulos suos dixit Beati oculi qui vidēt q̄ vos videtis. Dico em̄ vobis q̄ multi reges et prophete voluerūt videre que vos videtis et nō viderūt et audire q̄ auditis et nō audierūt. Et ecce quidā legispeitus surrexit tēptās illū et dicens. Magister qd faciēs do vitāz eternā possidebo. At ille dixit ad eū. In lege quid scriptū est. Quō legis. Ille rēdens dixit Diliges dñm deūz tuū ex toto cor de tuo et ex tota anima tua et ex oī bus virib⁹ tuis et ex omni mente tua et primū tuū sicut te ip sū. Dixitq̄ illi. Recte rēdisti. Hoc fac et viues. Ille aut volens iustificare seip sū dixit ad ihesū. Et q̄s ē me⁹ prim⁹. Suscipiēs at ihesus dixit. Homo quidā descendebat ab iherusalez in ihericho et incidit in latrones q̄ etiā despoliauerūt eū et plagis impositis abierūt seminiuo relicto. Accidit ut sacerdos quidā descēderet eadē viā et viso illo preteriiuit. Similit̄ et leuita cum esset secus locū et videret eū p̄trā sūt. Samaritan⁹ aut quidā iter faciens venit secus eū et vidēs eū misericordia mot⁹ est. Et appropians alligauit vulnera ei⁹ infundens oleū et vinū et imponēs illū in iumentū suū duxit in stabulū et curam ei⁹ egit. Et altera die protulit duos denarios et dedit stabulario et ait. Curam illius habe et qd cumq̄ supero gaueris. ego au rediero reddā tibi. Quis horū triū videt tibi primus fuisse illi qui incidit in latrones. At ille dixit. Qui fecit misericordiā in illū. Et ait illi ihesus. Vade et tu fac similiter. Fa

ctum ē aut dū irent et ipse intēuit in quoddā castellū et mulier qdā martha noīe excepit illū in domū suā et huic erat soror noīe maria. Que etiā sedēs sec⁹ pedes dñi audiebat v̄bū illius. martha autē satagebat circa frequēs ministreriū. Que stetit et ait. Dñe nō est tibi cure q̄ soror mea reliq̄t me solā ministrare. Dic ergo illi ut me adiuuet. Et rēdens dixit illi dñs. Martha martha sollicita es et turbaris erga pluria. Dono vnū est necessariū. Maria optimā partem elegit. que nō auferet ab ea.

Et factū est cum *Cap. xi.* esset in quodā loco orans ut cessauit dixit vnus ex discipulis ei⁹ ad eū. Dñe doce nos orare sicut doceuit iohānes discipulos suos. Et ait illis. Cū oratis dicite. Pater sādificet nomē tuū. adueniat regnū tuū fiat voluntas tua panē nostrū quotidianū da nobis hodie et dimitte nob peccata nra. siquidē et nos dimittim⁹ debitorib⁹ nris et ne nos iducas in tēptacōez. Et ait ad illos. Quis vestz habebit amicū et ibit ad illū media nocte et dicet illi amice cōmōda mihi tres panes. qm̄ amicus meus venit de via ad me et nō habeo qd ponā ante illū et ille deint⁹ respondēs dicat. noli mihi molestus eē. iā ostium clausū ē et pueri mei meū sunt in cubili. nō possūz surgere et dare tibi. Et ille si pseuerauerit pulsans dico vob et si nō dabit illi surgēs eo q̄ amicus eius sit ppter improbitatē tñ eius surget et dabit illi quotq̄t habz necessarios. Et vob dico ego. Petite

et dabit vobis. querite et inuenie-
tis. pulsate et aperiet vobis. Omnis
enim qui petit accipit et qui querit in-
uenit et pulsanti aperiet. Quis autem
ex vobis prem petit panem: nunquid
lapide: dabit illi. Aut pisce: nun-
quid pro pisce serpente dabit illi.
Aut si petierit ouem: nunquid porci-
get illi scorpionem. Si ergo vos cuius
fuitis mali: nosteris bona dare
filiis vestris: quanto magis pater ve-
ster de celo dabit spiritum bonum pe-
tentibus se. Et erat eiciens demonium
et illud erat mutum et cum eiecisset de-
monium locutus est mutus et ami-
rate sunt turbe. Quidam autem ex eis
dixerunt. In beelzebub principe demo-
norum eicit demonia. Et alii tempta-
tes: signum de celo querebant ab eo.
Ipsae autem ut vidit cogitationes eorum di-
xit eis. Omne regnum in seipsum diuisum
desolabitur et domus super domum ca-
det. Si autem et sathanas in seipsum di-
uisus est: quomodo stabit regnum eius. quod
dicitis in beelzebub eicere me demo-
nia. Si autem ego in beelzebub eicio
demonia: filii vestri in quo eiciunt.
Ipsi iudices vestri erunt. Porro
si in digito dei eicio demonia: profe-
cto puenit in vos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum
in pace sunt ea que possidet. Si autem for-
tior illo superueniens viceit eum: vni-
uersa arma eius auferet in quibus
confidebat et spolia eius distribuet.
Qui non est mecum aduersum me est et qui
non colligit mecum dissipat. Cum in mu-
bus spiritus exierit de homine pambu-
lat per loca iniqua: quarens requiem
et non inueniens dicit. Reuertar in
domum meam vbi erui. Et cum venerit
inuenit scopis mundatas. Et tunc va-

dit et assumit septem alios spiritus se-
cum nequiores se et ingressi habitant
ibi. Et sunt nouissima hominis illius per
ora poribus. Factum est autem cum hec di-
ceret: extollens vocem quedam mulier
de turba dixit illi. Beatus ventris qui
te portauit et vbera que suxisti. At il-
le dixit. Quinimo beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud. Tur-
bis autem concurrentibus cepit dicere.
Generatio hec generatio nequam est:
signum querit et signum non dabitur
ei nisi signum ione. Nam sicut fuit io-
nas signum minimis: ita erit filius
hominis generationi isti. Regina au-
stri surgit in iudicio cum viris gene-
rationis huius et denabit illos. quod
venit a finibus terre audire sapien-
tiam salomonis. Et ecce plus quam salo-
mon habet. Viri minime surgent in iu-
dicio cum generatione hac et denabunt
illam. quod permittit egerit in predicatione
ione. Et ecce plus quam iona habet. Nemo
lucernam accendit et in abscondito po-
nit neque sub modio sed super candela-
brum ut que ingrediuntur lumene videant.
Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si
oculus tuus fuerit simplex: totum cor-
pus tuum lucidum erit. Si autem nequam
fuerit: etiam corpus tuum tenebrosum
erit. Vide ergo ne lumene quod in te est tene-
bre sint. Si ergo corpus tuum totum luci-
dum fuerit: non habis aliquam partem tene-
brarum erit lucidum totum. Et sic lucerna
fulgoris illuminabit te. Et cum loqueretur
rogauit illum quidam phariseus ut pra-
deret apud se. Iesus autem ingressus recu-
buit. Phariseus autem cepit intus se re-
putans dicere. Quare non baptizatus
esset ante prandium. Et ait dominus ad
illum. Nunc vos pharisei quod de
foris est calicis et catini mundatis

qđ aut intus ē vestrū. plenū est rapina et iniquitate. **S**tulti nōne qđ fecit qđ de foris est. etia; id qđ de intus est fecit. **V**erūtam qđ sup est date elemosinā et ecce oīa mūda sūt vob. **S**ed vob phariseis qđ decimatis metam et rutā et oē olī et preteritis iudiciū et caritatē dei. **H**ec aut oportuit facere et illa nō omittē. **V**e vob phariseis qđ diligitis primas cathedras in synagogis et salutacōes in foro. **V**e vobis qđ estis ut monumēta qđ non parent et hōies ambulātes supra nesciūt. **R**idens aut quidā ex legisperitis ait illi. **M**agister hec dicēs etiā contumeliā nob facis. **A**t ille ait. **E**t vob legisperitis vē quia oneratis hōies oneribus qđ portare nō possunt et ipsi vno digito vestro nō tangitis sarcinas. **V**e vobis qđ edificatis monumēta pphetarū patres aut vestri occiderunt illos. **P**rofecto testificamini qđ cōfētis opib; patrum vōrū quomāquidē ipsi eos occiderunt vos at edificatis eorū sepulcrē. **P**ropterea et sapia dei dixit **M**ittā ad illos pphetas et aplos et ex ill' occident et psequētur ut iniquetur sāguis oīm pphetarū. qđ effusus est a constitucōe mūdi a generacōne ista a sāguine abel vsq ad sāguinē zacharie qđ perijt inter altare et edem. **I**ta dico vobis requētur ab hac generacōe. **V**e vob legisperitis qđ tulistis clauē sciētie ipsi nō introistis et eos qđ introibant phibuistis. **C**ū hec ad illos diceret ceperunt pharisei et legisperiti grauiter insistere et os eius opprimē de multis infidiātes ei et qrentes

cape aliqd ex ore eius. ut accusarent eum. **¶ Ca. xij.**

Multis aut turbis concurrentibus ita ut se inuicē cōculcarent cepit dicere ad discipulos suos **A**ttēdite a fermēto phariseo et qđ ē ypocrisis. **N**ihil em operatū ē qđ nō reuelet neq absconditū quod nō sciatur. **Q**uomā qđ in tenebris dixistis. in lumine dicetur et qđ in aure locuti estis in cubiculis predicabit in tectis. **D**ico aut vobis amicis meis ne terreamini ab hīs qđ occidūt corpus et pt' hec nō habēt amplius qđ faciāt. **O**īdam aut vobis quē timeatis **T**imete eū qui post qđ occiderit. habet potatē mittere in gehēnam. **I**ta dico vobis hūc timeate. **N**ōne qñq; passeret venerunt dipondio et vnus ex ill' nō ē in obliuione corā dō. **S**ed et capilli capitis vři omnes numerati sunt. **N**olite ergo timere multis passeribus pluris estis **D**ico aut vobis omnis q̄cunq; cōfessus fuerit me corā hōib; et filius hominis cōfitebit illū coram āgelis dei. **Q**ui aut negauerit me corā hōibus negabit corā āgelis dei. **E**t oīs qui dicat verbū in filiū hōis remittetur ei: ei aut qđ i spūm sādū blasphemauerit nō remittetur. **C**ū autē inducēt vos in synagogas et ad magistratus et potestates nolite solliciti esse. qualis aut qđ mīdeatis aut quid dicatis **S**pūs em sādus docebit vos in ipsa hora qđ oporteat vos dicere. **A**it aut ei qđ daz de turba **M**agister dic fratri meo ut diuidat meū hereditate; **A**t ille dixit ei. **H**omo quis me

constituit iudicē aut diuisiones sup
vos. **D**ixitq; ad illos **V**idete et ca
uete ab oī auaritia. q; nō in abū
dantia cuiusq; vita est ex hīs q
possidet. **D**ixit aut similitudinem
ad illos dicens. **D**ominis quide;
diuitis vteres fructus ager attu
lit et cogitabat intra se dicens **Q**uid
fatia; q; non habeo quo congreg
fructus meos. **E**t dixit. **H**oc fatia.
Destrua horrea mea et maiora fa
tia; et illuc congregabo oīa que na
ta sūt mihi et bona mea et dicā ami
me mee. **A**nia: habes multa bona
posita i ānos plurimos: requiesce
comede. bite. epulare. **D**ixit at illi
deus **S**tolte hac nocte animā tuā
repetūt a te. **Q**ue aut parasti cui?
erunt. **S**ic ē q; sibi thesaurizat et
nō est in deū diues. **D**ixitq; ad di
scipulos suos. **I**do dico vob. **N**o
lite solliciti ēē aīe vestre quid mā
ducatis neq; corpi qd induamini
Ania plus est q; esca et corp? pl?
q; vestimentū. **C**ōsideāte coruos.
q; nō semināt neq; metūt quib?
nō est cellariū neq; horreū et deus
pascit illos. **Q**uāto magis vos plu
res estis ill. **Q**uis aut vestz cogi
tando pōt adicere ad staturā suā
cubitū vnuz. **S**i ergo neq; qd mi
nimū ē potestis: qd de ceteris sol
liciti estis. **C**onsiderate lilia quō
crescūt. **N**ō laborāt neq; nent. **D**i
co autē vob. nec salomō in oī glo
ria sua vestiebat sic vnū ex istis.
Si aut fenū qd hodie est i agro et
cras i dibanū mittit de? sic vestit
quāto magis vos pusille fidei. **E**t
vos nolite q̄rere qd māducatis et
quid bibatis et nolite in sublimē
tolli. **H**ec autē omnia gentes mū

di querunt. **P**ater aut vester scit
qm hīs indigetis. **V**erūtamē q̄ri
te p̄mū ignū dī et institū ei? et hec
omnia aditūtur vobis. **N**olite ti
mere pusillus grex. q̄a cōplacuit
patri vestro dare vob regnū. **V**e
dite que possidetis et date elemosi
nam. **F**acite vob sacculos qui nō
veterescūt: thesaurū nō deficientē
i cel? q; fur n̄ appropriat neq; tinea
corūpit. **V**bi em thesaurus vī ē
ibi et cor vestz erit. **S**it vbi vī p
cincti et lucerne ardētes et vos simi
les hoīb? expectantib? dñm suū
qm reuertat a nuptijs ut cū vene
rit et pulsauerit: ostium aperiant
ei. **B**eati serui illi quos cū venerit
dñs inuenerit vigilantes. **A**men
dico vobis q; p̄cūget se et fatiet
illos discūtere et trāsiens ministrē
bit illis. **E**t si venerit in secūda vi
gilia et si in tertia vigilia venerit
et ita inuenerit: beati sūt serui illi.
Hoc aut scitote. qm si sciret pater
familias qua hora fur veniret vi
gilaret vtiq; et nō finiret p̄fodi do
mū suam. **E**t vos estote parati. q;
qua hora nō putatis filius homi
nis venire. **A**it aut ei petrus. **D**ñe
ad nos dicis hanc p̄bolā an et
ad omēs. **D**ixit aut dñs. **Q**uis pu
tas est fidel dispensator et prudēs
quē constituit domin? sup fami
liam suā ut det illis in tempore tri
tici mensurā. **B**eatus ille seruus
quē cū venerit dñs inuenerit ita
fatientem. **V**ere dico vobis. quo
miam sup omnia que possidet cō
stituet illum. **Q**d si dixerit seruus
ille in corde suo: moram facit dñs
me? veire et cepit p̄cutē suos et an
cillas et edere et bibere et inebriari

veniet dñs serui illius i die qua
nō sperat a hora qua nescit et di
uidet eū p̄tēq̄ eius cū infidelibus
ponet. Ille aut seru⁹ qui cogno
uit voluntatē dñi sui a nō prepa
uit et nō fecit scdm volūtatez ei⁹
vapulabit multis q̄ at nō cogno
uerit a fecit digna plagis vapu
labit paucis. Omni aut cui mul
tū datum ē. multū queret ab eo
a cui commendauerūt multū pl⁹ pe
tet ab eo. Ignē veni mittere i ter
rā a quid volo nisi ut accēdatur. *Baptisimū aut habeo baptisari a
quō coartor vsq̄ dū pficiatur. Putatis q̄ pacem veni mittere in
terrā. Nō dico vobis s̄ sep acōez
Eūt em̄ ex hoc qñq̄ in domo vna
diuisi: tres i duos a duo i tres di
uidetur pater in filiū. a fili⁹ in pa
trez. suū mater in filiā a filia i ma
trem socrus in nurū suā et nurus
in socru suā. Dicebat aut ad tur
bas. Cū videritis nułē oriētez ab
occasu. statim dicitis mimb⁹ venit
a ita fit a cum austrū flātem dici
tis. q̄ estus erit a fit. p̄pocrite fa
ciem celi a terre nostis p̄baē hoc
aut tps quō nō probatis. Quid
aut a a vobis ip̄is non indicatis
qđ iustum ē. Cū aut vadis cum
aduersario tuo ad p̄ncipez in via
da opera: liberari ab illo ne forte
trahat te ad iudicē a index tēdat
te exactori a exactor mittat te i car
cerē. Dico tibi nō exies inde donec
etiā nouissimū minutū reddas.*

Derāt aut quidā. ¶ Ca. xiiij.
I ipso in tēpe nūciātes illi de
galileis quoz sāguinez pylatus
miscuit cū sac̄ficijs eoz. Et rñdēs
dixit ill. Putatis q̄ hñ galilei p̄

omnib⁹ galileis p̄cōres fuerint
q̄ talia passi sūt. Nō dico vobis
sed nisi penitētiā habueritis oēs
similiē peribitis sic illi decē a octo
sup̄ quos cecidit turtis in syloe
a occidit eos. Putatis q̄ a ip̄i de
bitores fuerint p̄ter omēs hoīes
habitantes in iherusalez. Nō di
co vob sed si nō penitētiā habue
ritis omēs similiē peribitis. Dice
bat aut a similitudinē. Artozem
fici habebat qđaz plantatā in vi
nea sua a venit querēs fructuz in
illa a nō inuenit. Dixit aut ad cul
torē vinee. Ecce am̄ tres sunt ex q̄
venio querēs fructuz in ficulnea
hac a nō inuenio. Succide ergo
illaz. Vt qđ etiā terrā occupat. *At ille rñdēs dixit illi. Dñe dimittē
te illam a hoc āno vsq̄ dū fodiaz
circa illā a mittaz stercoza. Et si q̄
dem fecerit fructū. sin autē in futu
rū succides eā. Erat aut docēs i sy
nagoga eorum sabbatis. Et ecce
mulier q̄ habebat spūm infirmi
tatis am̄s decē a octo a erat india
ta nec om̄ino poterat surrū respi
cere. Quā cū videret ihesus vōit
eam ad se a ait illi. Mulier dimis
sa es ab infirmitate tua. Et impo
suit illi manus a cōfestim erecta
ē a glorificabat deū. Rñdens autē
archisynagogus ind̄ ḡt⁹ q̄ sab
bato curasset ihesus dicebat tur
be. Sex dies sūt in q̄bz oportz ope
rari. In hñs ergo venite a curami
ni a nō in die sabbati. Rñdēs au
tē ad illū dñs dixit. p̄pocrite vnus
q̄sq̄ vestrū sabbato nō soluit bo
uem suū aut ašinū a presepio et
ducit ad aquare. Hāc aut filiam
abrate quā alligauit sathanas*

ecce decem et octo annis non oportuit
solui a vinculo isto die sabbati.
Et cum hec diceret erubescerant omnes
aduersarii eius et omnis populus gau-
debat in vniuersis que gloriose fie-
bant ab eo. Dicebat ergo. Cui simili-
le est regnum dei cui simile estima-
bo illud. Simile est grano sinapis
quod acceptum homo misit in ortum suum
et creuit et factum est in arborem ma-
gnam et volucres celi requieuerunt in
ramis eius. Et iterum dixit. Cui simili-
le estimabo regnum dei. Simile est
fermento quod acceptum mulier ab-
scudit in farina lata tria: donec fer-
menta est totum. Et ibat per ciuitates
et castella docens et iterum fatiens in
iherusalem. Ait autem illi quidam. Domine: si
pauci sunt qui saluantur. Ipe autem
dixit ad illos. Contendite intrare
per angustam portam. quia multi dico
vobis querunt intrare et non poterunt.
Cum autem intrauerit per familias et
clauserit ostium et incipietis foris
stare et pulsare ostium dicentes do-
mine aperi nobis et respondens dicet vo-
bis. Nescio vos vnde sitis. Tunc inci-
pietis dicere. Maducauimus coram
te et bibimus et in plateis nostris do-
cuiisti. Et dicet vobis. Nescio vos
vnde sitis. Discedite a me omnes opera-
rii iniquitatis. Ibi erit fletus et stridor
dentium cum videritis abraham et
isaac et iacob et omnes prophetas in re-
gno dei. vos autem expelli foras. Et
veniet ab oriente et occidet et aq-
lone et austro et accubent in regno
dei. Et ecce sunt nouissimi qui erant pri-
mi et sunt primi qui erant nouissimi.
In ipsa die accesserunt quidam pha-
riseorum dicentes illi. Exi et vade hic
quia herodes vult te occidere. Et ait

illi. Ite et dicite vulpi illi. Ecce editio
demonia et sanitates perficitur hodie
et cras et tertia die consumor. Verum
tamen oportet me hodie et cras et
sequenti ambulare. quia non capit per
phetam perire extra iherusalem. Iherusa-
le iherusalem que occidis prophetas et la-
pidas eos qui mittunt ad te. Quo-
tiens volui congregare filios tuos
quemadmodum dum auis nidum suum sub
pennis et non habuisti. Ecce relinquo vo-
bis domum vestram desertam. Dico autem vo-
bis. quia non videbitis me donec ve-
niat cum dicetis. benedictus qui
venit in nomine domini. **Ca. xiiii.**
Et factum est cum introisset ihe-
sus in domum cuiusdam princi-
pis phariseorum sabbato manduca-
re panem et ipsi obseruabant eum. Et
ecce homo quidam propticius erat ante il-
lum. Et respondens ihesus dixit ad legis-
peritos et phariseos dicens. Si licet
sabbato curare. At illi tacerunt.
Ipe vero apprehensum sanauit eum et
dimisit. At respondens ad illos dixit
Cuius vultus a facie vestra in putrem cadit
et non continuo extrahet illum die sab-
bati. Et non poterant ad hec respondere
illi. Dicebat autem et ad inuitatos pa-
rabola: intendentes quomodo primos accu-
bit eligere: dicens ad illos. Cum in-
uitatus fueris ad nuptias: non disci-
bas in primo loco: ne forte honorati-
or te sit inuitatus ab illo et veniens
is qui te et illum vocauit: dicat tibi da
huic locum et tunc incipias cum rubore
nouissimum locum tenere. Sed cum voca-
tus fueris vade recube in nouissimo
loco ut cum venerit qui te inuitauit
dicat tibi Amice ascende superius. Tunc
erit tibi gloria coram filiis discubentibus
quia omnis qui se exaltat humiliabitur.

et qui se humiliat exaltabit. Dicebat autem et ei qui se inuitauerat. Cum facis prandium aut cenam. noli vocare amicos tuos. neque fratres tuos neque cognatos. neque vicinos diuites ne forte et ipsi te reuoluerint et fiat tibi retributio. Sed cum facis cuius uocam pauperes debiles claudos et cecos et brutos eris quia non habent retribuere tibi. Retribuet autem tibi in resurrectione iustus. Hec cum audisset quidam de simul discipulis tibi dixit illi. Brutus qui manducabit panem in regno dei. At ipse dixit ei. Homo quidam fecit cenam magnam et uocauit multos. Et misit seruum suum hora cene dicere inuitatis ut ueniret quia parata sunt omnia. Et ceperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei. Villam enim et necesse habeo exire et uidere illam. Rogo te habere me excusatum. Et alter dixit. Iugum bouem enim quicquid et eo probare illa. Rogo te habere me excusatum. Et alius dixit. Vxorē duri et ideo non possum venire. Et reuersus seruus nuntiavit haec domino suo. Tunc iratus per familias dixit suo seruo. Exi in plateas et vicos ciuitatis et pauperes ac debiles et cecos et claudos introduce huc. Et ait seruus. Domine factum est ut imperasti adhuc locus est. Et ait dominus seruo. Exi in vias et sepes et compelle intrare ut impleatur domus mea. Dico autem vobis quod nemo virorum illorum qui uoti sunt gustabit cenam meam. Ibat autem turba multa cum eo et conuersus dixit ad illos. Si quis uenit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores adhuc autem et animam suam non potest

me esse discipulum. Et qui non baiulat crucem suam et uenit post me non potest me esse discipulum. Quis enim ex uobis uolens turrim edificare non prius sedens computat sumptus qui necessarii sunt. si habeat ad perficiendum ne postea quando posuerit fundamentum et non potuerit perficere. omnes qui vident incipiunt illudere ei dicentes quod hic homo cepit edificare et non potuit consummare. Aut quis rex iturus committere bellum aduersus alium regem non sedens prius cogitat si possit cum decem milibus occurrere ei qui cum viginti milibus uenit ad se. Alioquin adhuc illo longe agente legationes mittens rogat ea quae pacis sunt. Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat omnibus que possidet non potest meus esse discipulus. Bonum est saluti Si autem salus euauerit in quo committitur. Neque in terram neque in sterquilinum utile est sed foras mittetur. Qui habet aures audiendi audiat.

Erant autem appropinquantes ei publicani et peccatores ut audirent illum. Et murmurabant pharisei et scribae dicentes quod hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos parabola ista dicens. Quis ex uobis homo qui habet centum oues et si perdidit unam ex illis. nonne dimittit nonaginta nouem in deserto et vadit ad illam quae perierat donec inueniat eam. Et cum inuenierit eam. imponit in humeros suos gaudens et ueniens domum conuocat amicos et vicinos dicens illis. Congratulamini mihi quia inueni ouem meam quae perierat. Dico vobis quod ita gaudium erit in celo super uno peccatore penitentem agere quam supra

nonagintanoue iustis q̄ nō indi-
gēt penitētia. Aut que mulier ha-
bens dragmas decem si pdiderit
dragmā vnā: nōne accipit lucer-
naz a euerit domū et querit dili-
gentē donec inueniat. Et cūz inue-
nerit: cōuocat amicas a vicinas
dicens. Cōgratulamini mihi. q̄a
inueni dragmā quā pdiderā. Ita
dico vobis: gaudiū erit angel dī
sup vno peccatore penitentiā agē-
te. Ait aut. **Nō** quidā habuit du-
os filios a dixit ad olescentior ex
illis patri. **Pas** da m̄ portionē sub-
stantie q̄ me attingit. Et diuisit illi
substantiā. Et nō post multos dies
gregatis oibz adolescentior filiis
pegre pfectus ē in regionē lōgin-
quā et ibi dissipauit substantiaz
suarz viuendo luxuriose. Et post q̄
oīa cōsumasset: facta est fames va-
lida in regione illa a ipse cepit ege-
re. Et abiit et adhesit vni ciuiū re-
gionis illius a misit illū in villaz
suam ut pasceret porcos. Et cupie-
bat implere ventrē suū de filiis
quas porci māducabāt et nemo
illi dabat. In se at reuersus dixit
Quid mercenarij in domo patris
mei abundāt panibz: ego autēz
hic fame pereō. Surgam a ibo ad
p̄rem meū a dicaz ei. **Pas**: peccaui
in celū a corā te: iam nō sū dignus
vocari filiis tuus: fac me sicut vnū
de mercenariis tuis. Et surgēs ve-
nit ad p̄rē suū. Cū aut adhuc lō-
ge eēt vidit illū pas ipsi a miseri-
cordia motus ē a accurrēs cecidit
sup collū ei a osculatus ē eū. Di-
xitq̄ ei filius. **Pas**: peccaui in celū
a corā te: iam nō sū dignus vocari fi-
lius tuus. Dixit aut pas ad seruos

suos. **Cito** pferre stolā primā et
induite illū a date anulū i manū
ei a caltiamenta in pedes eius. Et
adducite vitulū saginatū a occi-
dite a māducem a epulemur. q̄
hic filiis meis mortuus erat a reuixit
perierat a inuētus est. Et ceperūt
epulari. Erat aut filiis ei senior in
agro. Et cū veniret a appropiqua-
ret domui: audiuit symphoniaz a
chorz a vocauit vnū de seruis a in-
terrogauit q̄ hec eēt. Isq̄ dixit il-
li. **Frater** tuus venit et occidit pas-
tuus vitulū saginatū. q̄ saluū il-
lū recepit. Indignatus est aut a
nolebat introire. Pas ergo illius
egressus cepit rogare illū. At ille
rēdens dixit p̄ri suo. Ecce tot annis
seruio tibi a nūq̄ mandatū tuū
p̄terui a nūq̄ dedisti m̄ seduz ut
cū amicis meis epularet. Sz post q̄
filius tuus hic qui deuorauit substā-
tiaz suā cū meretricibz venit: oeci-
disti illi vitulū saginatū. At ipse
dixit illi. **Fili** tu semp mecum es a
oīa mea tua sūt. Epulari at a gau-
dere oportebat. q̄ frater tuus h̄ mor-
tuus erat a reuixit: perierat et inue-
tus est. **¶ Capitulum xvi.**

Dixit aut a ad discipulos
suos. **Nō** quidā erat diues
qui habebat villicum: a hic diffi-
matus ē apud illū: quasi dissipas-
set bona ipsius. Et vocauit illū et
ait illi. **Quid** h̄ audio de te. Red-
de racōem villicationis tue. Jam
enī nō poteris villicare. Ait aut
villicus intra se. **Quid** fatiam. q̄a
dominus meus aufert a me villi-
cationem. **Fo**dere non valeo: mē
dicare erubescō: **S**cio quid fatiaz
ut cū amotus fuero a villicacōne

recipiant me in domos suas. Con-
uocatis itaque singulis debitoribus
domini sui dicebat primo. Quantū de-
bes domino meo. At ille dixit. Cētū
cados olei. Dixitque illi. Accipe cau-
conem tuā et sede cito scribe quin-
quaginta. Deinde alio dixit. Tu ve-
ro quantū debes. Qui ait. Cētum
choros tritici. Ait illi. Accipe lēas
tuas et scribe octoginta. Et lauda-
uit dominus villicū iniquitatis quod prouide-
ter fecisset quia filij huius seculi pru-
dentiores filijs lucis in generatione
sua sūt. Et ego vobis dico. Facite vo-
bis amicos de mamona iniquitatis
ut cum defeceritis recipiāt vos in
eterna tabernacula. Qui fidelis est
in minimo et in maiori fidelis ē et
qui in modico iniquus ē et in maio-
ri iniquus est. Si ergo in iniquā mā-
mona fideles nō fuistis quod verum
ē quis credet vobis. Et si in alieno
fideles nō fuistis quod vestrum ē quis
dabit vobis. Nemo seruus potest
duobus dominis seruire. Aut enim vnū
odiet et alter diliget aut vnū ad-
herabit et alterū odiet. Nō pote-
stis deo seruire et mamone. Audie-
bāt autē oīa hec pharisei qui erant
auari et deidebāt illū. Et ait illi. Vos
estis qui iustificastis vos corā homi-
bus deus autē nouit corda vestra.
Quia quod hominibus altū ē abhomi-
natio ē aī deū. Lex et prophetę usque ad
iohānem ex eo regnū dei euāgeli-
sāt et oīs in illud vim faciūt. Faci-
lius est autē celū et terrā preterire
quā de lege vnū apicē cadere. Omnis
qui dimittit uxorem suā et alteram
ducit mechā et qui dimissam a viro
ducit mechā. Homo quidam erat
diues qui induebatur purpura et

bisso et epulabatur quōtidie splendē-
dide. Et erat quidā mendicius no-
mine lazarus qui iacebat ad ianu-
am eius vlcerebus plenus. cupiens
saturari de micis quę cadebāt de me-
sa diuitis et nemo illi dabat. Sed
et canes veniebāt et lingeabant vl-
cera eius. Factū est autē ut morere-
tur medicus et portaret ab angelis
in sinū abrahe. Mortuus est autē di-
ues et sepultus ē in inferno. Eleuās
autem oculos suos cum esset in tor-
mentis vidit abrahā alōge et la-
zarum in sinu eius et ipse clamans
dixit. Pater abrahā miserere mei
et mitte lazarus ut intingat extre-
mū digiti sui in aqua et ut refrige-
ret linguā meā quę crucior in hac fla-
ma. Et dixit illi abrahā. Fili recor-
dare quod recepisti bona in vita tua et
lazarus similiter mala. Nūc autē
hic consolatur tu vero cruciaris. Et
in hijs omnibus iter nos et vos ca-
lōs magnū firmatū ē ut hī qui
volūt hinc trāsire ad vos nō pos-
sint neque inde huc trāsire. Et ait
Rogo ergo te pater ut mittas eum in
domum patris mei. Habeo enim
quinq; fratres ut testes illi ne et ip-
si remaneant in locum hunc tormēto-
rū. Et ait illi abrahā. Habet moy-
sen et prophetas audiant illos. At
ille dixit. Nō pater abrahā si si-
quis ex mortuis ierit ad eos penite-
ciam agēt. Ait autē illi. Si moyse
et prophetas nō audiant neque si quis
ex mortuis resurrexerit credet.

Et ad discipulos **Ca. xviij.**
ait. Impossibile ē
ut nō remaneant scandala. Ve autē
illi per quē remiūt. Vtilius est illi
si lapis molaris imponatur circa

collum eius et piciatur in mare quod
ut scād alizet vñ de pusillis istis
Attendite vobis. **S**i peccauerit in
te frater tuus: increpa illū et si pe
nitentiā egerit: dimitte illi. **E**t si sep
ties in die peccauerit in te et sep
ties in die conuersus fuerit ad te dicēs
penitet me: dimitte illi. **E**t dixerūt
apostoli dñō **A**dauge nobis fidē
Dixit autē dominus. **S**i habueritis
fidē sicut granū sinapis diceretis
huic arbori moro eradicare et tñs

plantare in mare et obediret vob
Quis autem vestrum habens ser
uū arāte; aut pascentē boues qui
regresso de agro dicat illi statim
trāsi recūte et non dicat: para quod ce
nē et precinge te et ministra mihi
donec manducem et bibam et post
hec tu manducabis et bibes. **N**ū
quid gratiā habet seruo illi. quod fe
cit quod ei impauerat. **N**ō puto. **S**ic
et vos cū feceritis oīa quod precepta
sūt vob dicite fui inutiles sumus.

Quod debuim⁹ facere fecimus Et factū est dū iret in iherusalē tran- siebat p mediā samariā a galile- am. Et cū igrederet qdā castel- lū occurrerūt ei decē viri leprosi. Qui steterūt alōge a leuauerunt vocē dicētes. Ihu pceptor misere- re nostri. Quos ut vidit dixit Ite ostendite vobis sacerdotib⁹. Et sem- est dū irent mūdati sunt. Vnus aut ex illis ut vidit qz mūdatus ē regressus est cū mag⁹ voce mag- nificās deū. Et cecidit in faciē atē pedes ei⁹ gratias agēs. Et hic eāt samaritan⁹. Rūdens autē ihesus dixit. Nōne decē mūdati sunt. Et nouē vbi sunt. Nō est inuētus q̄ rediret a daret glīam deo nisi hic alienigena. Et ait illi. Surge vade qz fides tua te saluū fecit. Interro- gat⁹ aut a phariseis quādo vēit regnū dei rēdens eis dixit. Nō vē- met regnū dei cū obseruacōe neqz dicent ecce hic a ecce illic. Ecce em̄ regnū dei intra vobis est. Et ait ad discipulos suos Veniēt dies qñ desideretis videre vnū diē filij ho- minis a nō videbitis. Et dicēt vob⁹ Ecce hic a ecce illic. Nolite ire neqz sedemini. Nā sicut fulgur exorū- cans de sub celo i ea q̄ sub celo sūt fulget ita erit filius hōis i die sua. Primū aut oportet illū multa pa- ti a reprobāri a generacōne hac. Et sicut factū est in dieb⁹ noe ita erit a in dieb⁹ filij hōis. Edebāt a bitebāt. vxores ducebāt a dabā- tur ad nuptias. vsqz in diē qua i- trauit noe in archam a vēit dilu- uū a pdidit om̄s. Similiter sicut factū est in dieb⁹ loth. Edebāt et bitebant a vēdebāt. plantabant

a edificabāt q̄ die aut exiit loth a domis: pluit ignē a sulphur de celo a oēs perdidit. Scdm̄ hec erit qua die filius hōis reuelabit⁹. In illa hora q̄ fuerit in tecto a va- sa ei⁹ in domo ne descēdat tollere illa a q̄ in agro similit̄ nō redeat retro. Mēiores estote vxoris loth. Quicunqz q̄sierit aīam suā saluā facere pdet illam. Et q̄cunqz perdi- derit illaz viuificabit eā. Dico vo- bis in illa nocte erūt duo in lecto vno vnus assumef et alter relin- quetur. Due erūt molētes in vnū vna assumef a altera relinqtur. Duo in agro vnus assumef a al- ter relinquet. Rūdentes dicūt illi Vbi dñe. Qui dixit ill. Vbiqz fuerit corpus illuc congregabūtur a aquile. *Ca. xviij.*

Dicebat aut et pabolam ad illos quomā oportet semp orare a nō deficere dicens. Iudex quidā erat in qdā ciuitate q̄ de⁹ nō timebat a hōiez nō reuerbat⁹. Vidua aut quedā erat in ciuita- te illa. a vēiebat ad eū dicēs Vin- dica mē de aduersario meo. Et no- lebat p multū tpus. Post hec at dixit intra se. Et si deum nō timeo nec hōiem reuereor tñ quia mole- sta ē mhi hec vidua vindicabo illaz ne in nouissimo veniēs fug- gillet me. Ait autē dñs. Audite qd iudex iniquitatis dicit. Deus aut nō faciet vindictā elcōz suo rū clamātium ad se die ac nocte. Et paciētiaz habebit in ill. Dico vob⁹ qz cito faciet vindictā illoz. Verūtāmē filius hōis vēiens pu- tas inueniet fidē i terra. Dixit at a ad quosdā q̄ in se cōfidebant

tanq̃ iusti et aspnabant ceteros
parabolā istā. **D**uo homines ascē
debāt in templū ut orarent. vn⁹
pharise⁹ et alter publican⁹. **P**ha
riseus stans h̄c apud se orabat.
Deus grās ago tibi. q̃ non sū sic
ceteri hominum: raptōres. iniusti.
adulteri. velut etiam hic publica
n⁹. **I**eiuo bis in sabbatō. decimas
dō omnū que possideo. **E**t publi
canus a longe stans nolebat nec
oculos ad celū leuare. sed pcutie
bat pectus suū dicens. **D**e⁹ ppiti⁹
esto mihi peccatori. **D**ico vobis: de
scendit hic iustificatus in domū
suā ab illo. q̃ omnis qui se exal
tat humiliabit et qui se humiliat
exaltabit. **A**fferebāt autē ad illū
et infātes ut eos tangeret. **Q**uā
viderēt discipuli increpabāt illos.
Ihs autē vocās illos dixit. **S**imi
te pueros venire ad me et nolite
retare eos. **T**aliū ē enī regnū dei.
Amen dico vob. quicūq; nō acce
pit regnū dei sicut puer: nō intra
bit in illud. **E**t interrogauit eū q̃
dam pnceps dicens. **M**agister bo
ne quid faciēs vitā eternā possi
debo. **D**ixit autē ei ihs. **Q**uid me
dicis bonū. **N**emo bon⁹ nisi sol⁹
de⁹. **M**andata nosti. **N**on occides.
non mechaberis. nō furtū facies.
non falsū testimoniū dices. hono
ra patrē tuū et matrē. **Q**ui ait. **H**ec
omnia custodi a iuuetute mea.
Quo audito ihs ait ei. **A**dhuc
vnū tibi deest. **O**ia quecūq; hēs v̄
de et da paupib⁹ et habebis thesau
rū in celo et veni sequere me. **V**is
ille auditis cōtristatus est. q̃a di
ues erat valde. **V**idens autē ihs
illū tristē factū dixit. **Q**uā difficile

qui pecunias habent in regnū di
intrabunt. **F**acilius est enī came
lū p foramē acus trāsire q̃ diuitē
intraē in regnū dei. **E**t dixerūt qui
audiebāt. **E**t quis pōt salu⁹ fieri.
Ait illis. **Q**ue impossibilia sūt apud
hōies: possibilia sunt apud deum.
Ait autē petr⁹. **E**cce nos dimisim⁹
omīa et secuti sumus te. **Q**ui dixit
eis. **A**men dico vobis nemo ē qui
reliquit domū aut parentes a fra
tres aut vxorē a filios pp̄ regnū
dei et non recipiat multo plura in
hoc tpe et in seculo venturo vitā
eternā. **A**ssumpsit autē ihs duo
decim et ait illis. **E**cce ascendimus
iherosolimā et cōsumabūt oīa que
scripta sūt p p̄phas de filio hōis.
Tradet enī gentib⁹ et illudēt et fla
gellabit et cōspuet et postq̃ flagel
lauerint occidet eū et die tertia re
surret. **E**t ipi nō hōz intellexerūt.
Et erat verbū istud absconditū ab
eis et non intelligebant que dice
bant. **F**actū est autē cū appropin
quaret ihericho. cecus quidam se
debat secus viā mendicans. **E**t cū
audiret turbam ptereuntes: inter
rogabat quid hoc esset. **D**ixerunt
autem ei q̃ ihs nazaren⁹ tran
siret. **E**t clamauit dicens. **I**hesu fi
li dauid miserere mei. **E**t qui prei
bant increpabant eum ut taceret.
Ipse vero multo magis clamabat
fili dauid miserere mei. **S**tans au
tem ihs: iussit illū adduci ad
se. **E**t cū appropinquasset: interro
gauit illum dicens. **Q**uid tibi vis
faciā. **A**t ille dixit. **D**ñe ut videā.
Et ihs dixit ei. **R**espice. **F**ides
tua te saluū fecit. **E**t cōfestim vidit
et sequebat illū magnificās deū.

Et ois plebs ut vidit dedit laus
deo.

Ca. xix.

Et ingressus pambulabat
ihericho. Et ecce vir noie za
cheus hic erat princeps publica
noia ipse diues. Et querebat vide
re ihesu quis esset et non poterat pre
turbare quia statura pusillus erat. Et
precurres ascendit in arborem fico
morum ut videret eum quia inde erat tra
situs. Et cum venisset ad locum
suspiciens ihesus vidit illum et dixit
ad eum. Zacharie festinas descende
quia hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinas descendit et ex
cepit illum gaudens. Et cum viderent
omnes murmurabant dicentes quod ad
hodie peccatore diuertisset. Stans autem
zacharie dixit ad dominum. Ecce dimidi
um bonorum meorum domine do pauperi
bus et si quid aliquem defraudavi
redde quadruplum. At ihesus ad
eum. Quia hodie salus domui huic
facta est eo quod ipse filius sit abra
he. Venit enim filius hominis querere et
saluum facere quod perierat. Hec illis
audientibus adiciens dixit pabo
larum eo quod esset pater iherusalem et quod existi
maret quod destruxisset regnum dei mani
festaret. Dixit ergo. Homo quidam no
bilis abiit in regionem longinquam
accipere sibi regnum et reuerti. Voca
tis autem decem seruis suis dedit illis
decem mnas et ait ad illos. Negoci
amini dum venio. Cives autem eius ode
rant illum et miserunt legationem post il
lum dicentes. Nolumus hunc regnare
super nos. Et factum est ut rediret ac
cepto regno et iussit vocari seruos
quibus dedit pecuniam ut sciret qua
tum quisque negociatus esset. Venit
autem primus dicens. Domine mnas tua de

cem mnas acquisiuit. Et ait illi. Eu
ge bone serue quia in modico fuisti
fidelis eris potestate habes supra
decem ciuitates. Et alter venit dicens.
Domine mnas tua fecit quinquem mnas.
Et huic ait. Et tu esto super quinquem
ciuitates. Et alius venit dicens. Domi
ne ecce mnas tua quam habui repo
sui in fudario. Timui enim quia homo
austerus es tollis quod non posuisti
et metis quod non seminasti. Dicit
ei. De ore tuo te iudico sue nequam
sciebas quod ego homo austerus sum
tollens quod non posui et metes quod
non seminaui. Et quere non dedisti pe
cuniam meam ad mensam et ego veni
ens cum vfuris vtiq; exegisset illud.
Et aliantibus dixit. Aufer te ab illo
mnas et date illi quod decem mnas habet.
Et dixerunt ei. Domine habet decem mnas.
Dico autem vobis quia omni habenti
dabitur ab eo autem qui non habet et
quod habet auferetur ab eo. Verum
tam inimicos meos illos qui noluerunt
me regnare super se adducite
huc et interficite animam meam. Et hijs di
ctis precebat ascendens iherosoli
mam. Et factum est cum appropinquasset
ad bethphage et bethaniam ad
montem qui vocatur oliueti misit du
os discipulos suos dicens. Ite in
castellum quod contra vos est. In quod
introeuntes inuenietis pullum as
ine alligatum cui nemo vnquam homi
ni sedidit. Soluite illum et adducite. Et
si quis vos interrogauerit quare
soluitis sic dicetis ei. Quia dominus
opera eius desiderat. Abierunt autem
qui missi erant et inuenerunt sic dixit
illis stantem pullum. Soluentibus autem
illis pullum dixerunt domini eius ad
illos. Quid soluitis pullum? At

illi dixerunt. Quia dominus eius necessaria
rum habet. Et duxerunt illum ad iherusalem
Et iactantes vestimenta sua supra
pullum imposuerunt iherusalem. Eunte autem
illo substernebant vestimenta sua
in via. Et cum appropinquaret iam
ad descensum montis oliueti: cepe
runt omnes turbe descendentium gaudere
laudare deum voce magna super
omnibus quas viderant virtutibus
dicentes. Benedictus qui venit rex in
nomine domini: pax in celo et gloria in
excelsis. Et quidam phariseorum de
turbis dixerunt ad illum. Magister
increpa discipulos tuos. Quibus
ipse ait. Dico vobis. quia si hi tacue
rint lapides clamabunt. Et ut ap
propinquit videns civitatem fleuit
super illam. dicens. Quia si cognovis
ses et tu. Et quidem in hac die tua que
ad pacem tibi. nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis. Qui venient
dies in te et circumdabunt te inimici
tui vallo et circumdabunt te et con
gustabunt te undique et ad terram
prosternebunt te et filios tuos qui in te
sunt. Et non relinquent in te lapidem
super lapidem eo quod non cognoveris tem
pus visitationis tue. Et ingressus in
templum cepit eicere vendentes et emen
tes dicens illis. Scriptum est: quia
domus mea domus orationis est.
Vos autem fecistis illam speluncam la
tronum. Et erat docens quotidie in
templo. Principes autem sacerdotum et
scribae et principes plebis: querebant
illum perdere et non inveniabant quid
faceret illi. Omnis enim populus sus
pensus erat audiens illum. **¶ Cap. xx.**
Et factum est in una die docen
te illo populum in templo et euangelizan
te: conuenerunt principes sa

cerdotum et scribae cum senioribus et aiunt
dicentes ad illum. Dic nobis in qua
potestate hec facis. Aut quis est
qui dedit tibi hanc potestatem. Respon
dens autem illis dixit ad illos. In
terrogabo vos et ego unum verbum
Respondete mihi. Baptismum iohannis de celo
erat an ex hominibus. At illi cogi
tabant inter se dicentes. Quia si di
xerimus de celo dicet. Quare ergo
non credidistis illi. Si autem dixe
rimus ex hominibus plebs universa
lapidabit nos. Certi sunt enim io
hannes propheta esse. Et responderunt se
nescire unde esset. Et Iesus ait illis.
Neque ego dico vobis in qua potestate
hec facio. Cepit autem dicere ad ple
bem parabolam hanc. Non plantavi
vineam et locavi eam colonis et ipse
peregre fuit multis temporibus. Et in tem
pore misit ad cultores servos ut de fru
ctu vinee darent illi. Qui resu dimi
serunt cum inanem. Et addidit alte
rum servum mittere. Illi autem huncque ce
dentes et afficientes contumelia: dimi
serunt inane. Et addidit tertium mit
tere qui et illi vulnerantes eiecerunt.
Dixit autem dominus vinee. Quid faciam.
Mittam filium meum dilectum: forsitan cum
hunc viderint verebuntur. Quem cum vi
dissent coloni cogitauerunt intra
se dicentes. Hic est heres. Occida
mus illum ut nostra fiat hereditas.
Et eiecerunt illum extra vineam occiderunt.
Quid ergo faciet illi dominus vinee. Veniet
et perdat colonos istos et dabit vineam
alijs. Quo audito dixerunt illi. Absit.
Ille autem aspiciens eos ait. Quid
est ergo hoc quod scriptum est. Lapidem quem
reprobaverunt edificantes. Hic factus
est in caput anguli. Omnis qui ceciderit super
illum lapidem conquassabitur. supra

quē aut ceciderit. omniuet illum.
Et querebāt pñcipes sacerdotū a
 scribe mittere in illū man⁹ illa ho
 ra a timuerūt populū. **C**ognoue
 rūt em q ad ipōs dixerit filiū di
 nez hāc. **E**t obseruātes miserunt
 insidiatores q se iustos simularēt
 ut caperent eū in sermone ut tra
 derent illū pñcipatui a potestati
 presidis. **E**t interrogauerūt eū di
 centes. **M**agister scim⁹ q recte di
 cis a doces a nō accipis psonam
 si viā dei in veritate doces. **L**ic⁹ nō
 bis tributū dare cesari an non.
Cōsiderās at doliū illoz dixit ad
 eos. **Q**uid me tēptatis. **O**stendi
 te mihi denariū. **C**ui⁹ habet yma
 ginē a inscripōem. **R**ndētes dix
 erūt. **C**esaris. **E**t ait illis. **R**ed dīte
 ergo que sūt cesaris cesari et que
 sūt dei deo. **E**t nō potuerūt verbuz
 eius repñdere corā plebe a mira
 ti in rīso eius tacuerūt. **A**ccesserūt
 aut qui dā saduceoꝝ. q negāt eē
 resurrectionē a interrogauerūt eū
 dicētes. **M**agister. moyses scrip
 sit nob. si frater alicui⁹ mortuus
 fuerit habēs vxorē a hic sine libe
 ris fuerit ut accipiat eā frater ei⁹
 vxorē a suscitēt semen fratri suo.
Sep̄te ergo fratres erāt et prim⁹
 accepit vxorē a mortuus ē sine fi
 lijs. **E**t sequēs accepit illaz a ipse
 mortuus est sine filio. **E**t tertius
 accepit illam similē a omēs sep
 tē a nō reliquerūt semē et mortui
 sūt. **N**ouissime omnīū mortua est
 et mulier. **I**n resurrectione ergo cui
 us eoꝝ erit vxor. **S**i quidē septēz
 habuerūt eā vxorē. **E**t ait ill⁹ ihe
 sus. **F**ilij hui⁹ seculi nubūt a tra
 dūt ad nuptias illi vero q digni

hēbūnt seculo illo a resurrectione
 ex mortuis neq nubēt neq ducēt
 vxores neq vltra mori poterunt.
Equales em angelis sūt a filij sūt
 dei. cū sint filij resurrectionis. **Q**uia
 vero resurgant mortui a moyses
 oñdit secus rubū sicut dicit dñm
 deum abrahā a deū ysaac a deū
 iacob. **D**eus aut nō est mortuoꝝ
 sed viuoz. **O**mēs em viuūt ei.
Rndētes aut quidā scribarū dix
 erūt ei. **M**agister bn dixisti. **E**t am
 plius nō audebāt eū quicq inter
 rogare. **D**ixit autē ad illos. **Q**uō
 dicūt cristū filiū esse dauid a ipse
 dauid dicit in libro psalmorum.
 dixit dñs domino meo sede a dex
 tris meis. donec ponaz inimicos
 tuos scabellū pedū tuoꝝ. **D**auid
 ergo dñm illū vocat a quō filius
 eius est. **A**udiēte aut oī populo
 dixit discipul⁹ suis. **A**ttēdite a scri
 bis q volunt ambulaē in stolis a
 amāt salutaōes in foro a pmas
 cathedras in sinagogis a pmos
 discubitus in cōuiuijs. **Q**ui deuo
 rāt domos viduarū simulātes lō
 gā oracōez. **D**ñ accipiet dānacō
 nem maiorē. **C**ap. xxi.

Respiciēs aut vidit eos qui
 mittebāt muneā sua in ga
 zophylatiū diuites. **V**idit aut et
 quādā viduā paupculaz mitten
 tē era minuta duo. **E**t dixit **V**ere
 dico vob q vidua hec paup pl⁹
 q oēs misit. **N**ā omēs hij ex abū
 danti sibi miserūt in munera dei
 hec aut ex eo qd dest illi oēm vi
 ctū suū quez habuit misit. **E**t qui
 busdā dicentibz de tēplo q bonis
 lapidibus et domis ornatū esset
 dixit. **H**ec q videtis remiet dies i

quibz non relinquet lapis sup la
pidē qui non destruat. Interroga
uerūt aut illū dicētes. Preceptor
qñ hec erūt et qđ signū cū fieri in
cipiēt. **Qui dixit. Videte ne sedu
camini. Multi em venient in noīe
meo dicentes qđ ego sū et tps ap
propinquit. Nolite ire post eos.**
**Cū aut audieritis prelia a sedico
nes: nolite terreri. Oportet p̄mum
hec fieri. sed nondū statim finis.**
**Tunc dicebat illis. Surget gens
cōtra gentem a regnū adūsus re
gnū a terremotus magni erūt p
loca a pestilētie a fames. Erresqz
de celo a signa magna erūt. S; an
hec oīa imitiēt vobis man⁹ suas a
psequenē tradētes in synagogas
a custodias: trahētes ad reges a
p̄ fides p̄p̄ nomē meū. Continget
aut vob in testimoniu. Po nite g
in cordib⁹ vestris nō p̄meditari
quemadmodū vīdeatis. Ego em
dabo vobis os a sapientiā: cui nō
poterūt resistere a cōtradice oēs
aduersarij vestri. Tēdemim aut
a pntib⁹ a fratrib⁹ a cognatis a
amicis a morte afficient ex vobis
**Et eritis odio omnibus p̄pter no
men meum. Et capillus de capite
vestro non pibit. In patientia re
stē possidebitis aīas vestras. Cū
aut videritis circūdari ab exercitu
ih̄lm tūc scitote qđ appropinquit
desolacō ei⁹. Tūc qđ in iudea sūt fu
giant ad mōtes a qđ in medio ei⁹
discedāt a qđ in regionib⁹ nō itret
i eā. qđ dies vlcōis hīj sūt ut impleāt
oīa qđ scripta sūt. ve at p̄gnatib⁹ a
nufetib⁹ i ill dieb⁹. Erit ei p̄ssura
mag sup terrā a ira p̄plo huic. Et
cadēt i ore gladij a captiui ducen****

tur i oēs gētes. **Et ih̄lm calcabi
tur a gētib⁹ donec impleant tēpa
nationū. Et erūt signa i sole et lu
na a stell a in terris p̄ssura gētū
p̄ cōfusiōe somit⁹ maris a fluuiū
arescentib⁹ hōib⁹ p̄ timore a expe
ctatione qđ supueniēt vniuerso or
bi. Nāv tutes celoz mouebūtur.**
**Et tūc videbūt filiū hōis venientē
i nube cū ptāte magna a maiesta
te. Hīs aut fieri incipientib⁹: respi
cite a leuate capitav̄ra. qm̄ appro
pinqt redēptio v̄ra. Et dixit illis si
militudine. Videte ficulneā a oēs
arbores cū pducūt iā ex se fructū
scitis qm̄ ppe est estas. Ita a vos
cū videritis hec fieri. scitote qm̄ p
pe ē regnū dei. Amē dico vobis. qđ
nō p̄teribit gñatio hec donec oīa
fiāt. Celū a terra trāsibūt. verba
aut mea nō trāsibūt. Attēdite at
vob ne forte grauēt corda v̄ra in
crapula a ebetate a curis hui⁹ vi
te a supueniet i vos repētinā dies
illa. Tanq̄ laque⁹ em supueniet
in oēs qđ sedent sup fatē oīs terre
**Vigilate ergo oī tpe orantes ut
digni habeamini fugere ista oīa
qđ futura sunt a stare an filiū hōis**
**Erat autē dieb⁹ docens in tēplo:
noctib⁹ vero exiens morabatur i
mōte qđ vocat oliueti. Et omnis po
pul⁹ manicabat ad eum in tēplo
audire eum.****

¶ Ca. xxiij.

Appropinbat autē dies fe
st⁹ azimorū qđ dicit pascha
**Et querebant principes sacerdo
tum a scribe quomodo eum inter
ficerent: timebant vero plebem.**
**Intrauit autem sathanas in iu
dam qui cognominabatur scari
oth. vnum de duodecim a abiit**

et locutus est cum principibus sacerdotibus et magistratibus quemadmodum illi traderet eis. Et gausi sunt et pacti sunt pecuniam illi dare. Et spondit et querebat oportunitatem ut traderet illi sine turbis. Venit autem dies azimorum in quo necesse erat occidere pascha. Et misit petrum et iohannem dicens. Euntis parate nobis pascha ut manducemus. At illi dixerunt. Vbi vis parare? Et dixit ad eos. Ecce introeuntibus vobis in civitatem occurret vobis homo amphoram aque portans sequimini eum in domum in quam intrat et dicetis patrifamilias domus. Dicit tibi magister. Vbi est diversorium ubi pascha cur discipulis meis manducet. Et ipse ostendit vobis cenaculum magnum stratum et ibi parate. Eunt autem inveniunt sicut dixit illis et paraverunt pascha. Et cum facta esset hora discubuit et duodecim apostoli cum eo. Et ait illis. Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum antequam patiar. Dico enim vobis quod ex hoc non manducabo illud donec impleatur in regno dei. Et accepto calice gratias egit et dixit. Accipite et dividite inter vos. Dico enim vobis quod non bibam de genea cone vitis donec regnum dei veniat. Et accepto pane gratias egit et fregit et dedit eis dicens. Hoc est corpus meum quod pro vobis datur. Hoc facite in mea commemoracione. Similiter et calicem postquam cenavit dicens. Hic est calix novum testamentum in sanguine meo quod pro vobis fundetur. Verumtamen ecce manus traditis me mecum est in mensa. Et quidem filius hominis secundum quod definitum est vadit. Verumtamen rex homini illi pro quem trade-

tur. Et ipsi ceperunt querere inter se quis esset ex eis qui hoc facturum esset. Facta est autem contentio inter eos quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis. Reges gentium dominantur eorum et qui potestatem habent super eos benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed qui maior est in vobis fiat sicut minor et qui precessor est sicut ministrus. Nam quis maior est? Qui recubitat an qui ministrat? Nonne qui recubitat? Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Vos autem estis qui permanetis mecum in temptationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit michi pater meus regnum ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo et sedetis super thronos duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Ait autem dominus symoni. Symon ecce sathanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando confusus confirma fratres tuos. Qui dixit ei. Domine tecum paratus sum et in carcere et in morte ire. Et ille dixit. Dico tibi petre non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. et dixit eis. Cum misi vos sine sacculo et pera et calciamentis numquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt. Nichil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum tollat similiter et peram et qui non habet vendat tunicam suam et emat gladium. Dico enim vobis quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me et quod cum iniquis deputatus est. Etenim ea que sunt de me si non habent. At illi dixerunt. Domine ecce duo gladii hic. At ille dixit eis. Satis est. et egressus ibat secundum

consuetudine; in monte oliuaz. **S**ecuti sunt autem illi et discipuli. **E**t cum puenisset ad locum: dixit illis. **O**ra te ne intretis in temptationem. **E**t ipse auulsus est ab eis quantum iacet? est lapidis et positus genibus? orabat dicens. **P**ater: si vis transfer calicem istum a me. **V**erumtamen non mea voluntas. sed tua fiat. **A**pparuit autem illi angelus de celo confortans eum. **E**t factus in agonia plurius orabat. **E**t factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrerent in terram. **E**t cum surrexisset ab oratione et uenisset ad discipulos suos: inuenit eos dormientes per tristitia. **E**t ait illis. **Q**uid dormitis? **S**urgite orate ne intretis in temptationem. **A**dhuc eo loquente: ecce turba et qui vocabatur iudas vnus de duodecim antecebat eos et appropinquauit ihesu ut oscularetur eum. **I**hus autem dixit illi. **J**udas: osculo filium hominis tradis. **V**identes autem hi qui circa ipsum erant quod futurus erat: dixerunt ei. **D**ne si percutimur in gladio? **E**t percussit vnus ex illis seruum principis sacerdotum et amputauit auriculam eius dexteram. **R**idens autem ihesus ait. **S**inite. **V**sq; huc. **E**t cum tetigisset auriculam eius sanauit eum. **D**ixit autem ihs ad eos qui uenerant ad se principes sacerdotum et magistratus templi et seniores. **Q**uasi ad latrones existis cum gladiis et fustibus? **C**um quotidie uobiscum fuerim in templo: non extendistis manum in me. **S**ed hec est hora uestra et potestas tenebrarum. **C**omprehendentes autem eum: duxerunt ad domum principis sacerdotum. petrus uero sequebatur a longe. **A**ccenso autem igne in medio atrij et circumfede

libus illis: erat petrus in medio eorum. **Q**uem cum uidisset ancilla quedam sedentem ad lumen et eum fuisset intuita dixit. **E**t hic cum illo eam. **A**t ille negauit eum dicens. **M**ulier non noui illum. **E**t post pusillum alius uidens eum dixit. **E**t tu de illis es. **P**etrus uero ait. **O** homo non sum. **E**t interuallo facto quasi hore unius. alius quidam affirmabat dicens. **V**ere et hic cum illo erat natus et galileus est. **E**t ait petrus. **N**on nescio qui dicis. **E**t continuo adhuc illo loquente cantauit gallus. **E**t conuersus dominus respexit petrum. **E**t recordatus est petrus uerbi domini sicut dixerat. quod priusquam gallus cantaret: ter me negabis. **E**t egressus foras petrus fleuit amare. **E**t uiri qui tenebant illum illud debant ei cedentes. **E**t relauerunt eum et percutiebant faciem eius et interrogabant eum dicentes. **P**rophetisa. **Q**uis est qui te percussit? **E**t alia multa blasphemantes dicebant in eum. **E**t ut factus est dies conuenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribe et duxerunt illum in consiliu suum dicentes. **S**i tu es cristus? dic nobis. **E**t ait illis. **S**i uobis dixero non credetis mihi: si autem et interrogauero non respondebitis mihi: neque dimittetis. **E**x hoc autem erit filius hominis sedens a dextris virtutis dei. **D**ixerunt autem omnes. **T**u ergo es filius dei? **Q**ui ait. **V**os dicitis: quia ego sum. **A**t illi dixerunt. **Q**uid adhuc desideramus testimonium? **I**psi enim audiuiamus de ore eius. **¶ Capitulum. xxiiij.**

Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad pilatum. **C**eperunt autem accusare illum dicentes

Hūc inuenim⁹ subuertētes gētes
nostram ⁊ philētē tributa dari
cesari ⁊ dicentē se cristū regē esse
Pylat⁹ autē interrogauit eum di
cens Tu es rex iudeorum. At ille
rēdens ait. Tu dicis. Ait autem
pylatus ad pñcipes sacerdotū ⁊ tur
bas Nihil inuenio cause i hoc ho
mine. At illi inualescebāt dicētes
Cōmouit populū docens p vniū
sam iudēā incipiēs a galilea vsq
huc. Pylat⁹ autē audiēs galileā
interrogauit si hō galileus esset.
et ut cognouit q de herodis po
testate eēt. remisit eū ad herodē q
⁊ ipse iherosolimis erat ill dieb⁹.
Herodes autē viso ihesu gauisus
est valde. erat enī cupiēs ex mul
to tēpe vidē eū eo q audiret mē
ta de eo ⁊ sperabat signū aliquod
videre ab eo fieri. Interrogabat
autē illū multis sermonib⁹ at ipse
nihil illi rēdebāt. Stabāt autem
pñcipes sacerdotū ⁊ scribte ostāter
accusātes eū. Spreuit autē illū he
rodes cū exercitu suo ⁊ illū itū
tū veste alba ⁊ remisit ad pylatū
Et facti sunt amici herodes ⁊ py
latus in ipā die nā antea inimici
erāt ad inuicē. Pylatus autē cō
uocatis pñcipib⁹ sacerdotū ⁊ ma
gistratibus ⁊ plebe dixit ad illos
Obtulistis mihi hūc hōiē quasi
auertētes populū ⁊ ecce ego corā
vobis interrogās. nullā causam
inuenio i hōie isto ex hijs in qb⁹
eū accusatis. Sed neq herodes.
Nā remisit vos ad illū ⁊ ecce nihil
dignū morte actū ē ei. Emendatū
ergo illū dimittā. Necessē autē
hālebat dimittē eis p diē festū
vniū. Exclamauit autē simul vniū

sa turba dicens. Tolle hūc et di
mitte nob barrabā. Qui erat apē
sedicōnem quādā factā in ciuita
te ⁊ homicidiū missus in carcerē
Iteū autē pylatus locut⁹ est ad
eos volens dimittere ihm. At illi
fuedamabāt dicentes. Crucifige
crucifige eū. Ille autē tercio dixit
ad illos. Quid enī malefecit iste.
Nullā causā mortis inuenio i eo.
Coripiā ergo illū ⁊ dimittā. At
illi instabāt vocibus magnis po
stulantes ut crucifigeret et inua
lescebāt voces eoꝝ. Et pylat⁹ ad
iudicauit fieri peticōē eoꝝ. Dimi
sit autē illis eū qui ppter homicidi
um ⁊ sedicōnem missus fuerat in
carcerē quē petebāt. ihesū vero tē
didit volūtatī eoꝝ. Et cū duceret
eū apprehēderūt symonē quēdā
cyrenensē veniēte de villa ⁊ ipso
erūt illi crucē portāe post ihesū. Se
quebat autē illū multa turba po
puli ⁊ mulierū q plangebāt ⁊ la
mētabant eū. Conuersus autē ad
illas ihesus dixit. Filie iherusalez
nolite flere sup me sed sup vosp
sas flete ⁊ sup filios vestros. Quia
ecce veniēt dies in quib⁹ dicent.
Bē steriles ⁊ ventres q nō genu
erūt ⁊ vbera que nō lactauerunt
Tūc incipiēt dicere mōtib⁹ cadi
te sup nos ⁊ collib⁹ operite nos.
Quia si in viridi ligno hec faciūt
in arido quid fiet. Ducebātur at
⁊ alij duo nequā cū eo ut interfi
cerentur. Et postq venerūt in locū
qui vocat caluarie. vbi crucifixe
runt eū ⁊ latrones vniū a dextris
⁊ alterū a sinistris. Ihesus autē di
cebat. Pater dimitte illis. Nō enī
sciūt quid faciūt. Diuidētes vero

vestimenta eius miserunt sortes
Et stabat populus expectans et de
ridebant eum principes cum eis dicen
tes. **A**lios saluos fecit: se saluum fa
ciat. si hic est christus dei electus. illu
debant autem ei et milites accedentes
et acetum offerentes ei dicentes. Si tu
es rex iudeorum saluum te fac. **E**rat autem
et superscriptum scripta super eum litteris
grecis et latinis et hebraicis. hic est
rex iudeorum. **U**nus autem de hijs qui
pendebant latronibus blasphemaba
bat eum dicens. Si tu es christus saluum
fac teipsum et nos. **R**espondens autem alius
increpabat eum dicens. Neque tu ti
mes deum quia in eadem damnatione es.
Et nos quidem iuste: nam digna facis
recipimus. **H**ic vero nihil mali ges
sit. **E**t dicebat ad illos. Domine: mem
to mei cum veneris in regnum tuum. **E**t
dixit illi ihesus. Amen dico tibi. Ho
die mecum eris in paradiso. **E**rat autem
fere hora sexta et tenebre facte sunt
in universa terra usque in horam no
nam. **E**t obscuratus est sol et velum
templi scissum est medium. **E**t cla
mans voce magna ihesus ait. Pa
ter in manus tuas commendo spiritum
meum. **E**t hec dicens expiravit. **V**i
dens autem centurio quod factum fuerat:
glorificavit deum dicens. Vere hic
homo iustus erat. **E**t omnis turba
eorum qui simul aderant ad spectacu
lum istud et videbant quod fiebant: per
cutientes pectora sua reuertebantur.
Stabant autem omnes noti eius a longe
et mulieres que secute eum erant a
galilea hec videntes. **E**t ecce vir no
mine ioseph qui erat decurio vir
bonus et iustus. hic non consensit
consilio et actibus eorum ab arimathia
ciuitate iudee qui expectabat et ip

se regnum dei. **H**ic accessit ad pilatu
m et percussit corpus ihesu et depositum
in uoluit syndone et posuit eum in
monumento exciso in quo nondum
quisquam positus fuerat. **E**t dies erat
pasceus et sabbatum illucescebat.
Subsecute autem mulieres que cum
eo venerant de galilea viderunt
monumentum et quemadmodum
positum erat corpus eius et reuerte
tes parauerunt aromata et vngue
ta et sabbato quidem filuerunt secundum
mandatum. **¶ Capitulum xxiiii.**

Una autem sabbati valde dilu
culo venerunt ad monumen
tum portantes quod parauerunt aromata
et inuenerunt lapidem reuolutum a mo
numento et ingressae non inuenerunt
corpus domini ihesu. **E**t factum est dum mēte
conternate essent de isto. ecce duo vi
ri steterunt secus illas in veste fulge
nti. **C**um timerent autem et dedicerent vultum
in terram dixerunt ad illas. Quid queritis
viventes cum mortuis. **N**on est. sed surre
xit. **R**ecordamini quod locutus est
vobis cum adhuc in galilea esset dicens.
Quia oportet filium hominis tradi in
manus hominum perire et crucifigi et
die tertia resurgere. **E**t recordate
sunt verborum eius et regressae a monu
mento nuntiauerunt hec omnia illis vn
de et ceteris omnibus. **E**rat autem maria
magdalena et iohanna et maria ia
cobi et ceterae que cum eis erant quod
dicebant ad apostolos hec. **E**t vi
sa sunt ante illos sicut deliramen
tum verba ista et non crediderunt
illis. **P**etrus autem surgens cucur
rit ad monumentum et procum
bens vidit linteamina sola posi
ta et abiit secum mirans quod fa
ctum fuerat. **E**t ecce duo ex illis ibant

ip̄a die in castellū qđ erat in spa-
cio stadiorū sexaginta ab iheru-
salē noīe emaus et ip̄si loquebā-
tur adinuicē de hīs oībus q̄ ac-
ciderāt. Et factū est dū fabularen-
tur et secū quererēt et ipse ihs ap-
p̄inquās ibat cū illis. Oculi autē
illoz tenebant ne eū agnoscerēt
Et ait ad illos. Quī sūt hī sermo-
nes quos cōfertis adinuicē abu-
lantes et estis tristes. Et rīdens
vnus cui nom̄ cleophas dixit ei
Tu solus pegrin⁹ es in iherusalē
et nō agnouisti q̄ facta sūt i illa
hīs diebz. Quibz ille dixit. Que
Et dixerūt. De ihs nazareno quī
fuit vit̄ ppheta potēs in ope et ser-
mone corāz deo et oī pp̄lo. Et quō
eū tradiderunt sūmī sacerdotes et
p̄ncipes nostri in dānacōnē mor-
tis et crucifixerūt eū. Nos autē spe-
rabam⁹ qđ ipse esset redēpturus
israhel. Et nūc sup̄ hec omnia ter-
cia dies ē hodie. qđ hec facta sūt
Et mulieres quedā ex nostris
terrueūt nos q̄ aū lucem fuerūt
ad monumentū et nō inuēto cor-
pore eius venerūt dicētes se etiā
visionē āgelo p̄vidisse quī dicūt
eū viuere. Et abierūt quidā ex no-
stris ad monumentū et ita inuene-
rūt sic mulieres dixerūt ip̄sū vero
nō inuenerūt. Et ip̄e dixit ad eos
O stulti et tardi corde ad credēduz
in oībz q̄ locuti sūt pphete. Nōne
hec oportuit pati xp̄m et ita intra-
re i gloriā suā. et incipiēs a moy-
se et omnibz pphetis interpreta-
bat ill⁹ in omnibus scripturis q̄
de ipso erāt. Et appropinquerunt
castello quo ibāt et ip̄e se finxit lō-
gius ire. Et coegerūt illū dicētes.

h. appa-
pegrin⁹ p̄

Mane nobiscū quonīā ad uesp̄e
rascit et indiata est iā dies. Et int̄-
uit cum ill⁹. Et factū est dū recūbe-
ret cum eis accepit panē et bene-
dixit ac fregit et porrigebat ill⁹. Et
ap̄ti sūt oculi eorū et cognouerūt
eū et ipse euauit ex ocul⁹ eoz. Et
dixerūt adinuicē. Nōne cor nūm
ardēs erat i nob dū loq̄rēt i viā et
aperiret nobis scripturas. Et sur-
gētes eadē hōā regressi sūt i iheru-
salem et inuenerūt congregatos vn-
decim et eos q̄ cum ill⁹ erant dicen-
tes qđ surrexit dñs vere et apparuit
symon. Et ip̄si narrabāt que ge-
sta erāt in viā et quō cognouerūt
eū in fractione panis. Dū autem
hec loquūtur stetit ihs in medio
eorū et dixit. Pax vobis. Ego sum
nolite timere. Conturbati vero et
cōterriti existimabāt se spiritum
videre. Et dixit eis. Quid turbati
estis et cogitatōes ascendūt i cor-
da vestra. Videte manus meas
et pedes qđ ego ipse sū. Palpate et
videte qđ spūs carnē et ossa nō
habet sic me videtis habere. Et cū
hoc dixisset ostēdit eis man⁹ et pe-
des. Adhuc autē ill⁹ nō credētibz
et miratibz p̄re gaudio dixit. Na-
letis h̄ aliqd qđ māducaet. At il-
li obtulerūt ei ptem piscis assī et
fauū mell⁹. Et cū māducaisset corā
eis sumēs reliq̄as dedit eis. Et dix-
it ad eos. Hec sūt verba q̄ locut⁹
sū ad vos cū adhuc essem vobis-
cū quonīā necesse ē implei om̄ia
q̄ scripta sūt in lege moȳsi et pph-
etis et psalmis de me. Tūc aperuit
ill⁹ sēsū ut intelligerent scripturās
et dixit eis. Quonīā sic scriptū ē et
sic oportebat xp̄m pati et resurgē

app̄uit dixit 20

a mortuis tertia die et predicare in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab iherosolima. Vos autem testes estis horum. Et ego mittam promissum patris mei in vos. vos autem sedete in ciuitate quoad usque induamini virtute ex alto. Eduxit autem eos foras in bethaniam et eleuatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in iherusalem cum gaudio magno et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum amen.

Explicit euangelium secundum Lucam.

Incipit prologus in euangelio secundum Iohannem.

In est iohannes euangelista unus ex discipulis domini qui uirgo a deo electus est quem de nuptijs volentes nutrire vocauit deus. Cui virginis tatis in hoc duplex testimonium datur in euangelio quod et pre ceteris dilectus a deo dicitur et huic matrem suam de cruce commendauit dominus ut virginem virgo seruaret. Denique manifestans in euangelio quod erat ipse incorruptibilis uerbi opus inchoans: solus uerbum carnem factum esse nec lumē a tenebris comprehensum fuisse testatur. primum signum ponens quod in nuptijs fecit dominus ostendens quod ipse erat ut legentibus demonstraet quod ubi dominus immutatus sit deficere nuptiarum uinum debeat et ueteribus immutatis: noua

omnia que a christo instituuntur appareant. Hoc autem euangelium scripsit in asia posteaquam in pathmos insula apocalipsum scripserat ut cui in principio canonicis incorruptibile principium prenotat in genesi. ei etiam incorruptibilis finis per uirginem in apocalypsi redderetur dicens christo ego sum alpha et omega. Et hic est iohannes qui sciens superueniente die recessus sui: conuocatis discipulis suis in epheso: per multa signorum experimenta promens christum descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione positus est ad patres suos tunc extraneus a dolore mortis quam a corruptione carnis inuenitur alienus. Tamen post omnes euangelium scripsit et hoc uirgini debebatur. Quorum tamen uel scriptorum temporis dispositio uel librorum ordinatio ideo a nobis per singula non exponitur: ut sciendi desiderio collato et querentibus fructus laboris et deo magisterij doctrina fuerit.

Explicit prologus. Incipit euangelium secundum Iohannem.

In principio erat uerbum et uerbum erat apud deum et deus erat uerbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso uita erat et uita erat lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes.